

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVII Kalna 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, GRUODIS — DECEMBER 4, 1973

Nr. 284

Vlikas baigs savo darbą nepriklausomoje Lietuvoje

Jubiliejinė Vliko seimo sesija Toronte

Gruodžio 1 — 2 dienomis Toronte, Kanadoje, Lietuvių namuose įvykęs Vliko jubiliejinis seimas buvo gausus atstovų, delegatų dalyviais bei svečių skaičiumi. Išskausyta gerai paruošti pranešimai, kritiškai, bet kūrybiškai diskutuoti pavergtosios Lietuvos laisvinimo reikalai, padaryti svarbūs ir reikšmingi nutarimai.

Seimo įžanginė dalis

Seimo posėdžius, kurie buvo vieši, atidarė seimo priėmimo šeiminkų vardu Kanados krašto Liet. bendruomenės pirmininkas inž. Eugenijus Čuplinskis, išreikšdamas pasitenkinimą, kas šis seimas yra pirmasis, vykstantis Kanados žemėje.

Seimą pradėjo Vliko pirmininkas dr. J.K. Valiūnas, pasakydamas atidaromąją kalbą. Jis pareiškė, kad negalime džiaugtis, kad jau 30 metų nuo Vliko įstėgimo 1943 m. tada vokiškų nacių okupuotoje Lietuvoje. Tačiau, iš kitos pusės, "Vliko testinimas ir pasiryžimas jokiū būdu neatsisakyti savo idealų jau net per 30 metų yra pasigėrėtinas faktas, kurio įrodas, kad lietuvių užsidegimas, pasiaukojimas ir nenukrypimas nuo Vliko uždavinių per tokį ilgą laikotarpį įrodo, kad lietuvių nusių imperikalizmo okupuotoje tėvyneje ir laisvajame pasaulyje prisiglaudę ištesėjo savo pažadą kraštui iki šiol ir tesės jį ateityje. Jokia tauta ir valstybė nepasiekia savo tikslų, jei už juos nekovoja ir nėra pasiryžusi duoti reikalingas aukas savo gerovei ir laisvei užtikrinti".

Pirmininkas dėkojo Kanados lietuviams už svertinę seimo priėmimą, ta pačia proga pabrėžia mas, kad Vlikas yra ir liks globali nė vyriausia Lietuvos politinė vadovybė, kuri remiasi viso pasaulio lietuviams. Okupantas privertė mus dirbti už Lietuvos ribų, bet mūsų veikla yra susijusi su tauta okupuotame krašte ir ji turi būti dar labiau išplėsta laisvajame pasaulyje.

Turininga invokacija sukalbėjo Sv. Jono Krikštytojo parapijos klebonas kun. P. Azubalis.

Prezidiumas, komisijos

Vliko pirmininkui pasiūlius, seimo sesijos prezidiumo pirmininku išrinktas Augustinas Kuo las, vice pirm. dr. S. Čepas ir Pranas Razgaitis. Sekretoriatan išrinkti — Pranas Bastis ir Teodoras Stanulis.

Rezoliucijų (nutarimų) komisijon išrinkti: dr. M. Brakas, Algis Raulinaitis, A. Paulaitis, Vyt. Banelis, J. Skorubskas L. Girinis — Norvaiša, Ant. Skirius ir Alg. Pautienis.

Mandatų komisiją sudarė: J. Šarapnickas, dr. A. Škėrys ir Stepas Jakubickas.

Sveikinimai

Pirmasis sveikinimo žodį tarti buvo pakviestas Lietuvos konsulas Toronte dr. J. Žmuidzinas. inž. E. Čuplinskis, Kanados krašto LB pirmininkas, perdavė Pasaulio liet. bendruomenės pirmininko inž. Br. Nainio sveikinimus. Altos vardu gražų sveikinimo žodį tarė vicepirm. Teodoras Blinštrabas. Ta pačia proga Altos išdėstė J. Juozas Skorubskas Tautos fondo valdytoji prel. J. Balkūniui įteikė 4000 dol. čekį. — auką laisvinimo darbams paremti. Seimo dalyviai šį žingsnį sutiko karštu plojimu. JAV LB vardu

sveikino inž. Juozas Gaila. Dar žodžiu sveikino į seimą atvykęs Toronto miesto tarybos atstovas. Sveikintojų tarpe išsijungė Lietuvių namų, LB apylinkės, savanorių kūrėjų ir kt. organizacijų vadovai.

Raštu sveikino: vysk. V. Brizgys, Lietuvos atstovas Washingtono ne J. Kajeckas, Lietuvos gen. konsulė Chicagoje J. Daužvardienė, Lietuvos pasiuntinys Londone V. Balickas, Lietuvos gen. konsulas New Yorke J. J. Simutis, Ontario valstijos ministeris pirmininkas, LB atstovė Paryžiuje B. Venkuvienė, "Draugo" dienraščio moderatorius kun. Pranas Garšva, "Dirvos" red. V. Gedgaudas ir daugybė kitų.

Vliko veikla tarptautinėje politikoje

Šia tema ilgesnį ataskaitinį pranešimą padarė Vliko pirm. dr. J.K. Valiūnas. Jis pabrėžė, kad "tarptautinė politika yra labai toli nuo romantikos ir yra kieta pragmatiška veikla. "Laisvinimo darbas nedėkingas, varginantis, sunkus. Jis vyksta daugiau tylumos prieglobstyje ir venia save garsinti". Veikiant dažnai reikia derintis prie nuolat ir netikėtai besikeičiančios padėties.

Toliau savo pranešime jis apžvelgė Rytų — Vakarų bloką sienų tykių raidą, naujus politiniusėjimus, Europos kraštų laikyseną, galimą Europos federaciją, ūkinę sąjungą ir kitus svarbius klausimus.

(Nukelta 1 5 pusl.)

Pioneer 10 lekia pro Jupiterį

MOUNTAIN VIEW, Cal. — Vakar vakare, apie 8 val., Pioneer 10 erdvėlaivis turėjo pralėkti pro Jupiterį artčiausiai, 81,000 mylių atstumu. Iki šiol siunčiami paveikslai buvo labai geri, bet dabar bijoma, kad planetos nepaprastai didelė radiacija. 1 milijoną kartų daugiau nei Žemės, gali sugadinti radiacijai ir kitiems matavimams skirtus instrumentus, ir erdvėlaivis bus beveik bevertis.

Viena, ką toji Pioneer 10 kelinė jau įrodė, tai kad meteoritų laukai, pro kuriuos jis skrida, nėra tokie pavojingi ir jo nesuzalojo, kurso nepakeitė.

Pasikeitimai britų kabinete

LONDONAS. — Premjeras Edward Heath padarė pakeitimų ministrų kabinete, sugrąžino William Whit'aw, pavesdamas jam tvarkyti darbininkų samdymą. Whitlaw 20 mėnesių turėjo labai atsakingą ir nedėkingą darbą — ministeriją Šiaurės Airijos reikalams. Jis Jis vis tik sugebėjo airius ir anglius susodinti prie vieno stalo, sudaryti koalicinę vyriausybę.

TEL AVIV. — Suomijos gen. Elsis Siilasvuo susitiko su Moshe Dayan ir vėl išskrido į Kairą. Po to Dayan minėjęs, jog jie pasirošę atnaujinti pasikalbėjimus ties 101 kilometru. Tegul tik Egiptas duoda ženklą.

Sudegė Saigono naftos atsargos

SAIGONAS. — Į Nha Be, 6 mylios į pietryčius nuo Saigono, į gazolino ir alyvos sandėlius Vietkongas paleido eilę raketų ir sudegė apie 10 milijonų galionų skysto kuro, arba nuo 35 iki 50 proc. visų Pietų Vietnamo atsargų. Užpuolimas laikomas pradžia naujos galimos ofensyvos. Saigonui nuostoliai tuo skaudesni, kad dėl arabų boikoto jie taip pat negauna papildymų ir turimas kuro atsargas naudoja labai ekonomiškai. P. Vietnamas arabų žydų kare pasiekė nepriklausomą, bet naftos produktus gauna iš Singapūro, o Singapūri neduoda arabai, kad tas neperleistų Amerikai.

Atsistatydino energijos tvarkytojas Love

WASHINGTONAS. — John Love, energijos "caras", kaip jį iki šiol vadino, atsistatydina, negalėdamas sutarti su George Shultz, izdo sekretorium, dėl gazolino politikos. Jis siūlo gazoliną normuoti, o Shultz tam priešinosi ir nori uždėti didesnius mokesčius.

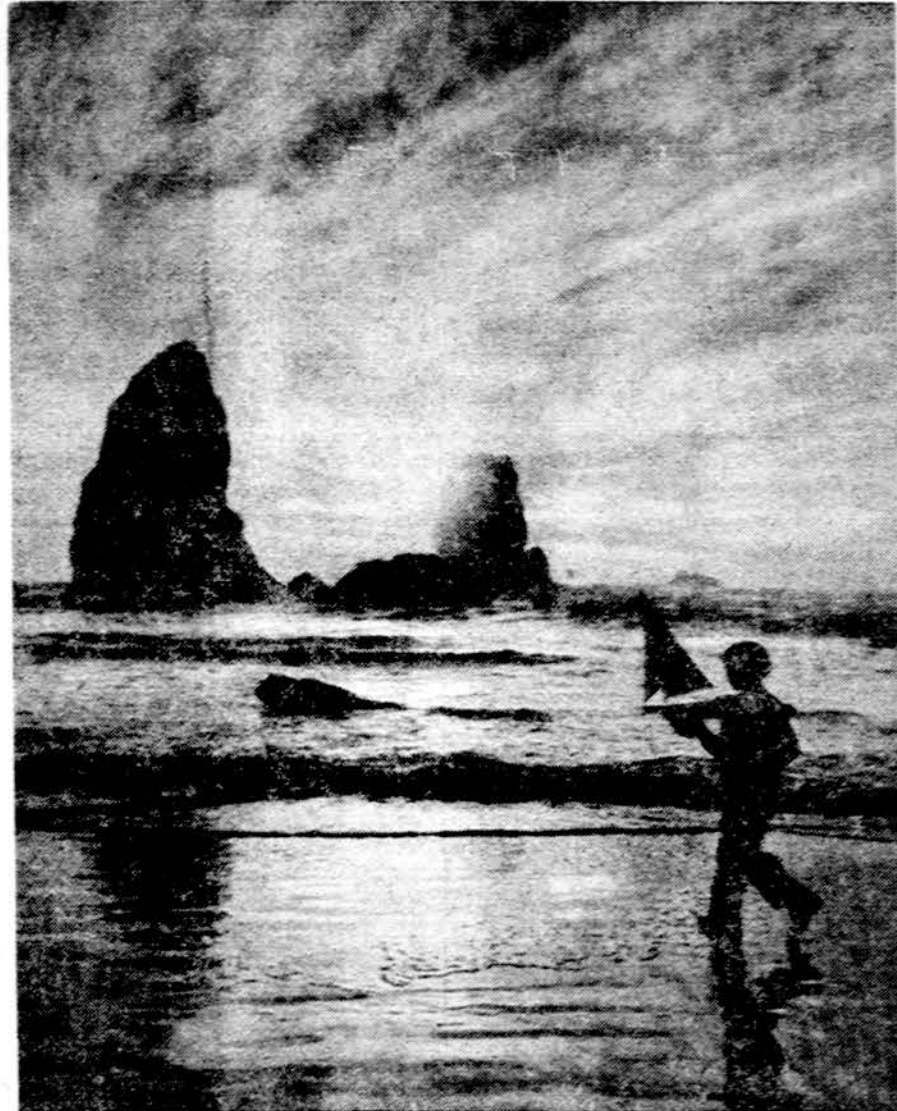
Vietoj Love bus paskirtas William Simon, izdo sekretoriaus pavaduotojas. Jis suorganizuos Federalinę energijos agentūrą.

Automobilių kainas nori pakelti

WASHINGTONAS. — Pragyvenimo brangumui sekti tarība sulaukė 1974 metų automobilių pabrangimą, sakydama, jog reikia pastudijuoti, kiek kompanijų prašymas pakelti naujų mašinių kainą turi pagrindo. American Motors kompanija prašė leisti pakelti kainas po 114 dol. už vieną, Chrysler — 136, Fordas — 188, o General Motors — 208 dol.

BEIRUTAS. — Sekmadienį Izraelio ir Sirijos tankai ir artilerija šaudėsi daugiau nei keturias valandas. Buvo tai didžiausias paliaubų sulaužymas per visas 39 dienas nuo jų pradžios.

CAMBRIDGE, Mass. — Į Harvardo universiteto muziejų įsi-brovė trys banditai, surišo nak-tinį sargą ir išnešė 5,600 senų graikiškų monetų rinkinį, vertės virš 1 mil. dolerių.

Pacifikas prie Oregono krantų

Kissing'geris bus Kaire gruodžio 13

KAIRAS. — Oficialūs Kairo asmenys tvirtina, kad čia diskutuojamas antrasis Kissing'gerio vizitas į Kairą. Žinoma ir data — gruodžio 13. Atsilankyti turėtų dar sovietų Gromyko ir Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kurt Waldheimas. Jie Egiptą suvestų su Izraeliu, atnaujintų nutrukusias derybas.

Pirmasis Kissing'gerio vizitas pralaužė Izraelio ir Egipto ledus, pagelbėjo rasti abiem pusėm priimtina formulę paliauboms. Iš šešių to susitarimo punktų tik vienas nevykdomas — Izraelis neatsitaukia į spalio 22 dienos liniją.

Arabų ministriai Washingtone

WASHINGTONAS. — Saudi Arabijos naftos ministeris Ahmed Yamani ir Alžirijos pramonės ministeris Belaid Abdes-salem vakar atskrido į Ameriką ir čia pasiliks apie savaitę. Jie aplankė Vakarų Europą ir Britaniją, Prancūzijai bei Ispanijai pažadėjo nesumažinti naftos tiekimo 5 proc., kaip buvo numatyta sausio mėnesiui. Tie kraštai arabams esą "draugiški". Jie tirs, kiek galima išsiderėti draugiškumo ir Amerikoj.

Skurdas Čilėje. Nuotrauka daryta dar Allendes viešpatavimo laikais

Rumunijos prezidentas lankysis Amerikoje

BUKARESTAS. — Rumunijos prezidentas Nicolae Ceau-sescu šią savaitę atvyksta į Ameriką ir bandys susitikti daugiausia su pramonininkais ir prekybininkais, lankysis ne tik Washingtone, bet ir kituose miestuose — Cleve'ande, Hous-tone, New Orleanse ir Hartforde. Jis siekia svetimo kapitalų investavimo, siūlo iki 49 procentų dėtis su rumuniškoms firmoms. Labiausiai nori tartis su statybos bendrovėmis. Rumunija smarkiai plečia pramonę, metinis plėtimas siekia 12 procentų, o užsibrėžta pasiekti 16,7 proc.

Didelė politikų veikla

BRIUSELLIS. — Vakarų Europos užsienio reikalų ir finansų ministriai pradėjo pasitarimus kaip nenustoti arabų naftos atstatyti pradedančią braškėti Europos vienybę ir pataisyti santykius su Amerika. Ketvirtadienį tam pačiam Briusely susisirkins gnyimo ministriai. Kitą savaitę ten pat rinksis NATO šalių užsienio reikalų ministriai, atskris ir Kissing'geris. Kopnehagoje tuo pačiu metu įvyks Vakarų Europos viršūnių konferencija. Aktyvumas labai didelis.

Saugotis bombų laiškuose

WASHINGTONAS. — Paštų valdyba įspėjo savo tarnautojus ir oficialius asmenis, naftos kompanijų vadovus ir dar kitas žyabas, kad paštu gali pradėti gauti bombas. FBI turi žinių, kad kai kas yra pasiruošęs tai "akcijai".

Bus visi apdrausti

LOS ANGELES. — "Los Angeles Times" turi žinių, jog Nixono administracija kitą mėnesį pasiūlys įstatymą iki 1975 m. apdrausti visus amerikiečius. Apdraudimas būtų privalomas.

SOVIETŲ JŪRININKAI — KNYGNEŠIŲ PĖDOMIS

Šalia 'samizdat' jau žinomas terminas 'tamizdat'

BOSTONAS. — Iki šiol žinomi Sovietijoje plačiai pasklidusį terminą "samizdat", kai knygos, kurioms spausdinti valdžia neduoda leidimų, perrašinėjamos ranka ir plačiai sklinda po visą kraštą. Dabar jau žinomas kitas pavadinimas "tamizdat". Tamizdat susideda iš žodžių "tam" — "tenai" ir "izdat" — "išleistas". Tuo terminu vadinama literatūra, atgabenta nelegaliai iš užsienio.

Dr. Albert Perry, Colgate universiteto rusų kultūros profesorius emeritas, "Christian Science Monitor" laikrašty rašo, kaip sovietų jūrininkai talkininkauja išmugeliuoti pageidaujamos literatūros iš užsienio. Jie kovoja su tais pačiais rusais, su kuriais lietuvių jau carų laikais kovojo. Ir dabartiniai sovietai jūrininkai yra tam tikri knygnešiai.

Neseniai vienas užsienietis Vakarų Europoje turėjo progos aplankyti prekinį sovietų laivą ir savo akimis matė tikrą knygų sandėlį. Daugiausia buvo "Doktor Živago" ir Goltzenicino raštų. Iš politinės literatūros daugiausia vežama ir Rusiją ir labiausiai perkama, daugiausia mokama Av-torchanovo knyga apie sovietų komunistų partijos susidarymą ir veikimo būdą, pirmą kartą išleista Miunchene prieš 20 metų.

Anksčiau, negu jų laivas pasieks sovietų uostą, ir susilauks KGB inspekcijos, knygos bus išslapstytos. Jūrininkai dar turi saugotis ir vieno iš sąvųjų, politinio komisaro, be kurio palaiminimo niekas laive negali net nusidžiaudėti. Jį jūrininkai paprastai vadina "nianka" (auklė).

Dviejų rūšių pasai

Įgabenti knyga, pasirodo, nėra taip labai sunku. Rusų prekybinis laivynas yra didelis, laivai nemaži, komplikuoti, pilni visokių užkampių, ir fiziniai neįmanoma jų iškratyti ir viską susekti. Slaptoji milicija negali išžūrėti kiekvieną inčą visų sienų, atplėsti grūdų lentas arba persijoti kiekvieną įvežamą grūdų sąują. Norint nuodugnai iškratyti laivą, reikėtų jį išardyti. KGB imasi kitokių priemonių. Jūrininkams duodami dviejų rūšių pasai: Nr. 1, kuriuo galima išieiti į krantą, ir Nr. 2, su kuriuo svetimam uoste pasauli gali stebėti nuo laivo denio, ir to-

kių daugiausia. Jeigu "aukštesnės" kategorijos jūrininkas kuonors nusižengia, paprastai iš-giršta iš "niankos" įspėjimą: "Nori gauti pasą Nr. 2?"

Išgabena samizdat rankraščius

Tie patys jūrininkai, kurie įgabena "tamizdat" knygas, išgabena "samizdat" rankraščius. Tokiu būdu jie verčiasi mainų prekyba, ir toji prekyba esanti pelninga. Labai dažnai esti, kad neseniai išneštas "samizdat" grįžta į Sovietiją kaip "tamizdat".

Vakarų uostuose jūrininkus pasitinka rusai emigrantai ar pabėgėliai. Jie priima rankraščius, juos verčia į vakarų kalbas ir leidžia dažniausia keturiuose vietose: Frankfurte, Paryžiuje, Londone ir New Yorke. Kartais tokie vertimai pasidaro labiausiai perkamos knygos. Jos rankraščiais ateina tokiu būdu ir kai kas daugiau, labai svarbi medžiaga ir žvalgyboms.

Dauguma jūrininkų, kurie taip maininkauja raštais, yra idealistai ir pelno nesiekia. Kurie nori pelnytis, uždirba nemažai. Yra ir kas daugiau sugėba maininkautis raštais, tai diplomatiniai kurjeriai, laikraštinnikai, turistai, studentai, bet nepalyginti su jūrininkais ir su jų sugebėjimu. Jūrininkai rizikuoja daug. Paprastai sugauti literatūros kontrabandininkai, modernių laikų knygnešiai, gauti iki 10 metų sunkių darbų kalėjimo — koncentracijos stovyklos. Nereikia net daug pasitokį užtikti knygų — užtenka rasti tik vieną nelegaliai iš uosto įsineštą brošiūrą.

Visos tos priemonės parodo, kokia didelė galybė spausdinto žodžio, jei jo bijo iki dantų apsiginklavusi komunistinė imperija.

Zaire suvalstybino užsieniečių turtą

KINSHASA. — Zaire (buv. Belgijos Kongo) prezidentas Sese Mobuto nacionalizavo žemės ūkio kompanijas, bet žadėjo buvusiems savininkams atlyginti. Nesuvalstybino tik medvilnės ir palmių aliejaus pramonės, bet visą kitą, kaip gyvulių ir grūdų plantacijas bei jų produktų prekybą. Zaire vario kasyklos bus suvalstybtintos iki 1980 metų.

Išpėjimai Amerikos keliuose: taupykite gazoliną

Tarptautinėje konferencijoje "Banff '74" bus specialus posėdis, tema "Ne rusų tautybės carinėje Rusijoje ir SSSR-oje". Posėdžiui pirmininkaus latvis prof. Edgar Anderson, o dr. S. Vardys bus vienas dalyvių. Konferenciją organizuoja eilė slavistikoje ir Rytų Europos problemos besispecializuojančių akademinų organizacijų. Ji įvyks 1974 rugsėjo 5 - 7 Banff mieste, Albertoje, Kanadoje. (E.)

KALENDORIUS

Gruodžio 4: šv. Jonas D., šv. Barbora, Vainotas, Liugailė. Gruodžio 5: šv. Sabas, šv. Kripina, Vintilas, Alauta. Saulė teka 7:00, leidžias 4:20.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, 70% galimybė lietaus, vėsiu, apie 40 laipsnių.

KELIAS Į Sveikatą

NESIRGTI IR Sveikti PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

Sveikatos reikalavimai - klausimus siųsti šiuo adresu:

KELIAS Į Sveikatą, 2319 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

KOVA SU SKLEROZĖS TALKININKAIS

Ne tik pažinti sveikatos priešą reikia. Su juo kovoti privalu, jei nori sveikesnių dienų susilaukti.

Mediciniška tiesa

Sirdies ir kraujagyslių ligos sudaro daugiau negu pusę visų mirčių kasmet šiame krašte. O mes laukiame tokios mirties, nieko veiksmingesnio neatlikdami. Ar būtina taip ir toliau turėti būti? Šis skyrius mano, kad ne. Mes turime pažinti sklerozės draugus, tada kova su jais bus sėkmingesnė. Minėtos sirdies ir kraujagyslių ligos yra daugiausia sukeltos sklerozės. Taigi kova su ja - sveikatos užtikrinimas daugelį mūsų. Daugelis dabar tų sklerozės talkininkų jau žinomi. Jie pagreitina sklerozę, kartu jie priartina mums mirtį. Todėl kiekvienas mūsų nuo šiandien turi liautis vien laukę likimo galios pasireiškimo, o tuojau turi imti taisyti, kad jo gyvenime yra nesveikata, kas taisytina.

Ne viena priežastis, o kelios mums greitina sklerozę. Todėl su jomis visomis dar šiandien visi stovime atakları kovon.

Nustokime kaltinti senatvę

Yra keletas priežasčių, kurios skatina sklerozę. Anksčiau tas pagreitis gyslų kalkėjimas buvo laikomas normaliu senėjimu. Sužinoję sklerozės talkininkus, galime juos nurodyti pacientui. Tada šis turės su kuo kovoti prieš savo perankstyvą susenėjimą. Užtat dabar mes turime atlikti du dalykus: 1. sužinoti savo sirdies priešinį ir 2. pakeisti savo gyvenimo būdą taip, kad tie priešinį negalėtų mums kenkti ir neartintu mums sirdies ataką.

Užuot kaltinę senatvę ir nieko neveikę - mes stovime kovon su dešimtimi savo sirdies ir kraujagyslių priešinį: 1. Nesveikata paveldėjimas - šeimoje sirdies ligų atsitikimai, ankstybos mirtys nuo sirdies atakų, paralyžius ar kojos arterijų užsikimšimas verčia mus dar stročiau prisilaikyti sveikatos dėsniai, kad nesulaukus savo giminių likimo.

be laiko savas arterijas - šaukiasi sklerozę savo širdin, visa gerkle rekdamas. 6. Cukralingė greitinata sklerozę: užtat visi, ypač senesnieji, liaukimės persaldziai gardziavotis. 7. Pakeltas kraujospūdis artina mums sirdies ataką. 8. Perriebus kraujas. padidintas cholesterolio ar triglyceridų kiekis kraujyje skretina pagreitintai mūsų kraujagysles. 9. Nutukimas yra beveik kiekvieno senesniojo priešinį. 10. Podagra - gout, tai yra perrūgštus kraujas, lygiai žiauriai skretina arterijas, kaip ir riebalai.

Tvarkykimės su visais šiais mūsų sveikatos priešiniais - jų yra dešimt svarbiausių. Atsakančių gydymosi nuo pakelto kraujo spaudimo galima penkis kartus sumažinti strokų - paralyžiaus pavojų. Tas pats dedasi ir su paliovimu rūkymis: greit praeina pavojus dėl rūkymo, jei mes nustojame būti tabako vergais.

Nesunku pažinti sveikatos priešinį

Sveikatos priešinį pažinimas gali būti nesunkus ir neišlaidus. Būtina suraskime tuos priešinį vidutinio amžiaus žmogui. Toliau daugiausia galima bus padėti. Net nereikia guldyti paciento ligoninai, net ir be nuodugnau apžiūrėjimo, o tik kreipti dėmesį, kur reikia, galima surasti sveikatos priešinį pas kiekvieną mūsų. Pirmiausia, reikia surašyti paciento medicinišką istoriją. Sužinome iš jos, ar paciento artimi gimines, jaunesni negu 60 metų, turėjo cukralingą diabetą, pakeltą kraujospūdį, sirdies ataką ir stroką - vienos kūno pusės paralyžių. Sužinoma iš paties paciento, kiek jis rūko, kaip jis persivalgo ir kaip jis užsisėdi, nejuda, o tik sėdėdamas visą miestą apkalba. Sužinome iš paciento apie jo emocijinį - nervinį pastovumą, apie jo namus bei darbovietėje darbo sąlygas. Vienam yra namai pragarai. Pvz. tokia žmona, kaip aro profesionalo po tris šimtus dolerių niekam išleidžia, o vaikų nedengia, nemaitina ir namuose nebūna. Narkotikų prisėmus akcidentą po akcidento turi, o vy-

Cia matyti vis didėjantis cholesteroliu užkimas žmogaus didžiosios arterijos - aortos.

ras jai vis naują automobilį perka ir apdraudą dvigubai didesnę moka. Štai kur eina mūsų kraujas ir priekaitas, kai mes jausmais negaliojame, kai paurisiais nervais per gyvenimą keliauti mėgime. O jau tas mūsų girtavimas - tai tikras žionykštis baisiausias Sibiras. Kiek žmonių kenčia nuo tokia liga susirgusiųjų savo šeimos narių.

Sveikatos priešinį savybės

Sužinoję, kas pasakata, eikime gyvintinko paciento stovį dėl gimies cukralingos. Jei šlapime surandama cukraus, ant tuščios kėraujo cukraus kiekis virš 160 mg proc. mūrodo, kad toks žmo-

Šitaip prakituoti reikia, norint gero pastekti. Cia alvudiečiai kelia Sodyboje pagal architektų Jono ir Rimo Mulokų projektą lietuvišką kryžį.

Nuotr. V. Noreikos

gus serga cukralige. Jei surandama, pakartotinai tikrinant, kad kraujo spaudimas viršija vadinama normą: 160-90 mm. Hg, skaityti reikia tą žmogų turint pakeltą kraujospūdį. O tai rišasi su amžiaus trumpėjimu dėl pagreitintos sklerozės. Pageidautina, kad kiekvienas mūsų tik rėtų kraujospūdį mažesni negu 160-90, nes tai rišasi su gyvenimo prailginimu. Bet mes apsilėidžiam kraujospūdžio matavime. Pakeltas kraujospūdis yra lengviausiai sutvarkomas sirdies priešinį. Daugiausia tokiems pacientams galima padėti vaistais, jų svorio numetimu, nesinerinimu ir bedruske dieta. Tik reikais atvejais prieinama pakeltą kraujo spaudimą gydyti chirurginiu būdu. Jei paciento kraujo riebumas siekia 250 mg. proc. cholesterolio - mažink riebumą, liesink kraują, nes tuo būdu mažinsi galimumą susigrįti sirdies ataka.

Vidaus ligų gydytojai ima gydyti tokį pacientą, kurio kraujo riebumas yra 220 mg. proc. Tas pats pasakytina, kad reikia tvarkytis ir su kraujo rūgštumu - podagra. Uric acid neturi būti daugiau kraujyje kaip 6 mg. proc. Užtat pasitikrinti turi kiekvienas, kaip jo kraujas yra saldus, riebus ar rūgštus. Nebūtinga atlikti dabar mėgiamus tuzina tyrimų. Nutukimas yra irgi mūsų sirdies priešinį. 25 proc. didesnis už normalų svorį skaitomas nutukimu. Bet jau vien pažūrėjus ir pacientą gali pasakyti, kad jis nutukęs. Tik žvilgtelėkime į tokio sprandą, rankas, juosmenį ir i odos raukšlių dydį.

Todėl visi imkime nuo dabar keisti savo gyvenimo būdą sveikesniu. Keisti savus ipročius yra sunkus dalykas, nes tai rišasi su žmogaus igimtu silpnumu. Šiam krašte yra 20 milijonų žmonių, turiančių pakeltą kraujo spaudimą. Tik pusė jų reikiamai gydomi. Žmonės nenusiteikę priimti diagnozę. Jie neima vaistų, nes nesijaučia serga. Kitiems nepatogu vaistus prieš pakeltą kraujo spaudimą priimti. Nepatogu jiems be druskos valgyti ir svorį mesti. Žodžiu, jiems nepatogu keisti gyvenimo būdą sveikesniu. Rūkorus žino rūkymo pavojus, bet moja ranka į juos. Nors žmogus žino, kad sėdėjimas, nutukimas ir nervinimas trumpina jo gyvenimą, jis nekeičia savo nesveikos elgsenos. Tačiau nėra nieko gyvenime negalimo. Daugelis mūsų šiuo pakeitė savo gyvenimą sveikesniu ir neatdidžiaugia. Nuvykęs ligoninai storulis ir negavęs maisto numeta 30 svarų ir ima sveikiau jaustis, mažiau dusti. Yra pavyzdžiai gyvenančių organizacijų, yra klinikių atraptimų nuo rūkymo, yra seneliams teikiama pagalba darbu, yra sveiko maisto pavyzdžiai, yra lietuvių kalba raštų dienraščiuose, per radiją. Tik ryškimės taisyti savo gyvenimą sveikesniu ir tame ryžte išteskime.

Išvada. Kol dar laikas, nebūkim paiki: kovokime su sirdies atakomis, keisdami savo nesveiką gyvenimo kelią sveikesniu.

Pasikaityti. Consultant, November 1973

LAIŠKAI DRAUGUI

GELBĖKIME LIETUVIŲ POLITINIUS KALINIUS

Sovietų Rusija stengiasi pasauliui meluoti ir tati jai dažnai pavyksta, kad Sov. Rusijoje nesą politinių kalėjimų, koncentracijos lagerių nei sveikus naikinanių bročių ligoninių.

Mes gerai žinome, jie turi įvairias žmonėms naikinti vietas, kuriose jau yra sunaikinta daug tūkstančių gerų lietuvių, ir tolygiai naikinimai tebevysta.

Pavieniai tokiems stengiamasi padėti, deja, beveik visad nesėkmingai. Ar gauna į Sibirą, Vorkutą ir kt. išstremtieji, išvežtieji siunčiamą maistą, drabužius, vaistus? Juo labiau negauna lietuviškos spaudos.

Laikas nuo laiko parašomi laišškai amerikiečių ir italų spaudai, prašymas senatoriui ar kitokiam amerikiečiui kažin ar konkreciai padeda. Tiesa, primena, o tai jau šis tas.

Galimas dalykas, mūsų pastangos padėti lietuvių politikams kaliniams būtų sėkmingesnės, jei tokios pastangos būtų organizuojamos ne pavieniai ir nesistema tingiai, bet apgalvotai veikiančios organizacijos.

Sakysime, mes visi norėtume padėti rusų - komunistų kaliniam Simui Kudirkai. Bet kaip? Siunčiau jam per JAV-ų pašta, registruotai, oro paštu, mažutinį siuntinėlį, grįžo. Siunčiau registruotą laišką, - grįžo. Bandžiau

Sveikiausias lietuvis Marquette Parke - Izidorius Straukas. Jis gimnastikuojasi, dviračiu važinėja, bėgioja ir dirba, net savo aštuoniasdešimtą gyvenimo ciklą pasiekęs.

DR. VL. BLAZYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-ėios ir California
Pirmad., antrad., ketvirtad., nuo 9 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val. Trečiad. ir penktad. uždaryta.
Ofiso telef. 476-4048.
Rezid. tel. WALbrook 5-3048.

pasiegti per Sveicarijos Randoną-jį Kryžių, jie atsiskakė tarpininkauti, nes Sovietų Rusija į koncentracijos lagerius kaliniams jokiu siuntinių nepriima.

Tuo tarpu Simas Kudirka vis tebėra garsus asmuo ir apie jį priminimai įvairioje užsienio spaudoje nesibaigia. Štai Los Angeles Herald Examiner dienraštyje 1973 spalio 20 d. jų kolonnis tas Henry Taylor antrašte "Russia's Prisoners" rašo apie rusų kalinimus gen. Grigorenko, čekolovakų A. Dubčeką ir lietuvių Simą Kudirką, kuris dabar esąs Vilma koncentracijos lageryje. Minima ir dar keletas kitų.

Arba iš Sov. Rusijos bande pabėgti Vytautas ir Gražina Simokaičiai. Kur jie dabar yra? Kas turi jų adresą? Gi p. Simokaitienė, kaip žinome, suėmimo ir nuteisimo metu buvo neščia. Kur jos kūdikis? Kaip jie laikosi.

Šie ir daugybė kitų lietuvių politinių kalinių laikomi, kankinami Sovietų Rusijoje. Reikia ieškoti būdų jiems konkrečiai padėti. Ar prie Balfo negalima suorganizuoti padalinį lietuvių politikams kaliniams pagelbėti?

Manau, ne tik galima, bet būtina reikalvinga. Tada atsirastų ne tik gražių sumanymų, bet ir būdų ieškoma būdų jiems gyventi.

Neleistina pamiršti savo tautos politinius kalinius. Jie mūsų pagalbos labai reikalingi.

Nežinau dabar veikiančio lietuvių vienoto, globojančio politinių kalinių. Todėl neatidžiai siūlosi mintis, kad tokios gražios ir garbingos pareigos imtųsi Balfas, dabar turintis naują vadovybę.

Lietuviai politiniai kaliniai, būdami kalėjimuose, negali į jus išstiepti savo rankos. Todėl jūs jiems išteskite.

Alg. Gustaitis

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida
Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai
SOUTHWEST FURNITURE CO.
6200 S. Western - Tel. GR 6-4421

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4848 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60632. Tel. LU 5-8880
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society
Subscription Rates: \$20.00 - Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$18.00, Canada \$20.00, Foreign Countries - \$21.00.
Pre numerata metams 1/4 m. 3 mėn. 1 mėn.
Cook apskr., Ill. \$20.00 \$11.00 \$6.50 \$3.50
Kitur JAV 18.00 10.00 5.50 2.50
Kanadoje 20.00 11.00 6.50 3.00
Užsienyje 21.00 12.00 7.00 3.00
Savaitinis 11.00 6.00 - -

DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
DR. FANG C. LU
Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
9007 W. 83rd St., Justice, Ill. 599-0500
Pritimo ligonius pagal susitarimą, jei netalpiepia, skambinti 874-8012

DR. G. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAUPIMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. - 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
800 Summit Street
Route 38 - Elgin Illinois
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet.
antrad., penkt., 1-5 trečiad. ir šešt. tik susitarus.

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGE
Specialybė - Nervų ir Emocijnės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei netalpiepia, skambinti: MI 3-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akų Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKSEVICIUS
JOKSIA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Ofiso telef. PR 8-2220

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val. kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. K. A. V. JUCAS
Board Eligible
American Board of Dermatology
SPECIALYBĖ ODOS LIGOS IR CHIRURGIJA
6324 North Milwaukee Avenue
Tel. 763-3310 266-9668

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10.12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Šeštadienis 13 iki 4 val. popiet.

DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Trečiad. ir šeštad. pagal susitarimą.

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 696-2660
Val. pirm. antr., ketv. 2-5; tr. 6-8. penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą.

DR. VYTAUTAS BALIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGS
Eindra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antrad., ketv., ir penktad. 2-4 ir 6-3. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

DR. ONA VASKEVICIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue
Val. Pirmad. 6.5 p. p. antrad. 2-4 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik stuburi reikalo, susitarus.

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Trečiad. ir šeštad. pagal susitarimą.

DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Trečiad. ir šeštad. pagal susitarimą.

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 696-2660
Val. pirm. antr., ketv. 2-5; tr. 6-8. penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą.

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Šeštadienis 13 iki 4 val. popiet.

DR. VYTAUTAS BALIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGS
Eindra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223

DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Trečiad. ir šeštad. pagal susitarimą.

NAUJI PLAKIMO BODAI

Jau daug kartų esame kalbėję apie komunistinio pasaulio išradinimus apsumkinti dirbančiųjų gyvenimą. Nuolatiniai posėdžiai, demonstracijos dėl tariamų persekiojimų užsieny, įvairūs mitingai ir lenktyniavimai, visokie komunistiniai pasitobulinimai labai apsumkina ir taip jau sunkų, geriausiu atveju, labai neįvairų, komunistinių kraštų žmonių gyvenimą. Ypač toks gyvenimas sunkus pavergtųjų kraštų žmonėms, nes kiekvienam atveju jie gali būti apkaltinti pataikavimu buržuaziniame nacionalizme. Jei žmogus vengia ateistinių susirinkimų, gali būti apkaltintas pataikavimu kapitalizmo rėmėjui Vatikanui. Jeigu nenori lenktyniauti darbe, gali būti apkaltintas kenkimu komunistui statybai. Jeigu nenori eiti į komunistinį susirinkimą, gali būti apkaltintas atgyvenusių idėjų puoselėtoju.

Komunistiniame krašte kaltinimų yra daug, nes komunistų partija sakosi neklystanti, o kas neklysta, tas kitam kaltinimą visada suras. Atrodo, kad taip išnaudojama žmogų sukurta kėdu bežiuraitė, bet partija yra išradinga, ir tai rodo jos pačios leidžiami įsakymai, patarimai, pagyrimai ir papeikimai, spausdinami jos pačios leidžiamuose leidiniuose.

Dabar kolchozų plėkėjai sugalvojo naujus būdus kolchozininkams paspausti. Jeigu seniau lenktyniaujant būdavo išvedami, kaip jie sako, bendri rodiškiai, tai dabar kiekvienas lenktyniautojas turės matyti ne tik savo pasiekimus lenktyniavimo rezultatus, bet ir konkurento, kad galėtų labiau spausintis ir kaip nors aplenkiti kitą. Viliams "Tiesa" lapkričio 20 d. vedamajame rašo:

"Raseinių rajono "Aukšinės varpos" kolūkio karvių melžėjos gavo individualių socialinių įsipareigojimų vykdymo knygutes. Marijonos Vaitkienės knygutėje įrašyti jos įsipareigojimai iš kiekvienos karvės šiemet primelžti po 4300 kilogramų pieno. Greta įrašytas skaičius "4050". Šitoks jos darbo draugės Onos Krasauskienės žodis. Abi melžėjos lenktyniauja. Kiekvieną mėnesį į jų knygutes įrašomi rezultatai, ir melžėjos žino, kaip kuriai sekasi, kuri turi labiau pasitempti. Tokias individualių socialinių įsipareigojimų vykdymo knygutes "Aukšinėje varpoje" turi ir kiti gyvulininkystės darbuotojai".

Tenka sveikinti komunistinę spaudą bent šiuo atveju už atvirumą, nes aiškiai pasakoma, kad kolchozininkai turės pasitempti. Reikia, kad dirbantysis, žiūrėdamas į kito pasiekimus rodišklius, turės stengtis kaip nors ji aplenkiti, jei ne dėl laimėjimų, kurie tėra tik pajaukos vertos Lenino skardelės, tai dėl nepatogumų, kurie tave ištiks pralaimėjus. Rašoma, kad tame "Aukšinės varpos" kolchoze registruojami net ir laukuose atlikti darbai, kas pirmąjį ir kas atsiliekąs. Nors kolchozininkai ir nelabai kreipia dėmesį į tuos partinius įsakymus, papai-

kimus ir atžymėjimus, tačiau vistiek pažeminimai nėra malonūs vien todėl, kad tai atsiliepią į buitinių gyvenimą. Norint ko nors iš kolchozo gauti savo kasdieninei egzistencijai aprūpinti. O kad tai labai svarbu, rašoma ir kituose tos pačios dienos "Tiesos" puslapiuose.

Raudonųjų dvarų tįtinai plauka baudžiauninkus ir kumečius įvairiais būdais. Jie išduoda knygutes ir užrašo kiekvienam pieno lašą, kad už viską atsakytų kolchozininkė ir priedo dar jai parodoma, kiek kita padarė, kad įvairiais būdais stengtųsi viena antrą nugalėti. Individualius užrašai kaip tik ir yra naujasis kolchozininkui plakti botagas. O tie, kurie tuo popieriniu užrašine, tie, kurie rašo ir skaičiuoja kolchozininko darbą ir pieno litrus, be didesniu vargo gauna savo darbadienius. Dėlto tas darbadienis yra mažesnis tiesioginį darbą dirbančiam kolchozininkui. Įvairūs biurokratai, užrašinėtojai, įvairūs plėkėjai ir stumėjai gyvena iš rašinėjimo ir juo daugiau sugeba išspausti, juo labiau pateisina savo reikalingumą.

Iš kitos pusės, nuolat skaudami apie individualių varžybų reikšmingumą, kalba apie kolektyviškumą, kad, individualiai ką nors pasiekęs, žmogus tuoj viską atiduotų partijai. Ta pati "Tiesa" rašo: "Naujasis kaimas iš esmės pakeitė žmonių tarpusavio santykius. Pasikeitė aplinka žmonėse skiepija kolektyviškumą, padeda įveikti įsiskaidinys individualizmo jausmą". Žodžiu, norima suniveluoti žmogų, kad jis taptų besąlyginių vergu.

Kolchozininkai iškeliami iš vienkienų į bendras gyvenvietes. Partijai tai labai naudingas, nes žmogus visai praranda individualumą. Gali kam atrodyti, kad kolchozininkui tikrai geriau gyventi ne vienkienėje, bet naujam kolchozinininkame name, bet, štai, kaip atsargiai skundžiasi viena gyventojai tame pačiame "Tiesos" numeryje. Kolchozininkė Ona Mileikienė pasakoja korespondentui:

"Antai tvartai gyvuliams pastatyti tolakai nuo namų. Vasara dar nieko, nesunkiai įveikti tuos tris šimtus metrų, bet rudeni ar žiemą, kai lietus merkia, sniegą pusto, ne visai malonu. Ypač pagyvenusiems žmonėms. Ir dar. Butai mūsų namuose per daug "miestiški". Mums labiau reikėjo erdvesnių pagalbinių patalpų, kur galėtum susidėti savo skyple išaugintas gėrybes. Matyt, ateityje į tai reiktų atsižvelgti".

Komunistinė sistema nepajėgė išspręsti buitinių klausimų. Komunistų partija mano, kad ji tas buitines problemas išspręs paspaudama žmones, o turėtų ji paklausti tų paprastų kolchozininkų žodžių, kuriuose daugiau išminties, kaip Lenino rašytuose. Tuose kolchozininkų skaitiniuose skamba laisvės ilgesys, nes tik laisvė galima sukurti geresnį gyvenimą. A. B.

Spaudoj ir gyvenime

IR MOSIEJI KLADINA

Vilniuje išimantis komunistų laikraštis "Gimtasias kraštas" šiuo metų 26 nr. cituoja iš Brooklyn N. Y., išimancio "Darbininko" žinią: "Žinia iš Chicago nelinksmas. Visų šventųjų parapija, išgyvenusi 67 metus, numarinta. Bažnyčia tik 1960 metais pašventinta, atsijęsi apie milijoną dolerių, parduota nelietu viams". Stoka tikinčiųjų.

Jei citata nėra suklastota, "Darbininkui galima prikišti šią tiesą: išgirdus "zvanijant", reikia patikrinti, kas varpo virvę tampo ir kokioje vietoje, kad skaitytųjų neklaudimus ir nedavus progos komunistams skelbti, kad, štai, katalikų baž-

nyčios uždaro dėl "tikinčiųjų stokos." Laikraštis, žinoma, tuo džiaugiasi ir "Darbininkui" prikiša, kad, rašydamas apie Lietuvos religinius reikalus, parašytų, kad ir Lietuvoje "ta ar kita bažnyčia uždaro dėl tikinčiųjų stokos."

Kad Lietuvoje bažnyčios uždaro, tai, kaip visiems žinoma, ne dėl tikinčiųjų stokos, bet dėl komunistų žandarų siautėjimo. Kaip ir carų laikais, spaudos draudimo metais, kai už elementorių ar maldaknygę buvo tikintieji tremiami į Sibirį. Kalbant apie Visų šventųjų parapiją, faktai yra kitoki. Juodajai rasei leidžiant šaknis

VAK. VOKIETIJOS UŽSIENIO POLITIKA

Brandtas ją nukreipė į kairę ir komunistines valstybes

P. GAUCYS

1972 m. gale Vokietijos kancelerį W. Brandtą perrinkus, buvo įgalintas Vakarų Vokietijos užsienio politikos pastovumas. Teturėdamas vos kelių balsų persvarą, W. Brandtas nerado kitos išeities, kaip paleisti parlamentą. Pirmą kartą V. Vokietijos istorijoje parlamentas neišbuvo 4 metų termino. Naujus rinkimus socialdemokratai su laisvaisiais demokratais laimėjo patogia dauguma (271), o krikščionys demokratai su 225 atstovais pasiliko opozicijoje. Pirmą kartą nuo 1949 m., kai buvo išrinktas pirmas parlamentas, krikščionys demokratai gavo mažiau balsų, negu socialdemokratai.

Derybos su Rytiais ir Vakarais W. Brandtas galėjo pasigirti sėkmingom derybom su Vakarais ir Rytiais per pirmąjį savo valdymo laikotarpį (1969-72). Jo didelis uolumas, palaikant glaudžius ryšius su JAV bei V. Europa ir kartu sudarant naujus ryšius su komunistinėm valstybėm, vyko be didesnių sutrikdymų. Tiesa, V. Vokietija, kaip ir kitos Vakarų valstybės, buvo susirūpinusi JAV įsipainiojimu į Vietnamo karą, bet ji tikėjosi, kad, jam pasibaigus, JAV vėl labiau domėsis Europos reikalais. Taip pat Brandtas buvo susirūpinęs galimu amerikiečių kariuomenės Vokietijoje sumažinimu, bet prez. Nixonui pažadėjus to nedaryti vienašališkai, tas reikalas kuriam laikui buvo atidėtas.

V. Vokietijos užsienio politika Vakarų atžvilgiu vis labiau telkiasi prie Europos ūkinės bendruomenės. Brandtas atkakliai kovojo už įsileidimą į Anglijos, Airijos ir Danijos, ne vien norėdamas bendruomenę sustiprinti, bet ir su Anglijos pagalba atsverti Prancūzijos į-

atmosferą, kuri ketvirtį šimtmečio temdė tarptautinius santykius. Tačiau kartu su tuo jomis buvo išsizadėta kitų tautų teisių, teisingumo ir doros principų. Baltijos valstybių teisės irgi buvo pamintos. Viso to nepaisant, Brandtas tas sutartis laikė savo Rytų politikos kertiniu akmeniu, kuriuo tikėjosi paremti kitas sutartis. Nors iš glaudžių ūkinių santykių buvo laukiama didelės naudos, bet Vokietijos importe ir eksporte Sov. Rusija užima tik šešioliktą vietą, nes ji mažai ką turi pramoningai Vokietijai parduoti.

Politikos posūkis į kairę

V. Vokietijos užsienio politikos griežti posūkiai įvyko Rytų Europos atžvilgiu. Tapęs užsienio reikalų ministru, Brandtas baigė šaltąjį karą ir atšildė santykius su komunistinėmis valstybėmis. 1969 m. tapęs kanceleriu, jis stengėsi sudaryti sutartis su Sov. Rusija ir kitomis Rytų Europos valstybėmis, atsisakyti vartoti jėgą ir išsklaidyti jų baime dėl naujos vokiečių grėsmės.

Pasitarimam buvo pradėti su rusais ir 1970 m. baigti Maskvoje Brandto ir Kosyginovo pasirašyta sutartimi. Kiek vėliau Brandtas panašią sutartį Varšuvoje pasirašė ir su Lenkija. Ja pripažino Oderio-Neisės liniją pastovia Vokietijos ir Lenkijos siena. Opozicija priekaištavo Brandtui dėl kapituliacinio komunistams ir iliuzijų, kad tuo bus pagerinti santykiai su Maskva. Tačiau 1972 m. gegužės m. parlamentas tas sutartis patvirtino. Prieš tai buvo pasirašytas keturių valstybių susitarimas Vakarų Berlyno reikalu. Jis davė Sovietų garantiją laisvam vakariečių įvažiavimui į Berlyną. Savo ruožtu vakariečiai leido Sov. Rusijai V. Berlyne atidaryti konsulatą.

Nors ir reikšmingos, šios trys sutartys nepakeitė esamos padėties Europoje, bet ryškiai prisiėjo prablaivyti šaltojo karo

atmosferą, kuri ketvirtį šimtmečio temdė tarptautinius santykius. Tačiau kartu su tuo jomis buvo išsizadėta kitų tautų teisių, teisingumo ir doros principų. Baltijos valstybių teisės irgi buvo pamintos. Viso to nepaisant, Brandtas tas sutartis laikė savo Rytų politikos kertiniu akmeniu, kuriuo tikėjosi paremti kitas sutartis. Nors iš glaudžių ūkinių santykių buvo laukiama didelės naudos, bet Vokietijos importe ir eksporte Sov. Rusija užima tik šešioliktą vietą, nes ji mažai ką turi pramoningai Vokietijai parduoti.

Ankstyesni santykiai su Sov. Sąjunga

Šaltojo karo metu 1955 m. Vokietija užmezgė diplomatinius santykius su Sovietais, bet su jokia kita komunistine valstybe, nes tose šalyse nacių užkariavimų ir žiaurumų atsiminimai buvo pernelyg gyvi. Lenkai reikalavo, kad, prieš atnaujinant diplomatinius santykius, V. Vokietija pripažintų esamas Lenkijos sienas, kad užmezgtų ryšius su kitomis komunistinėmis valstybėmis, ypač su Rytų Vokietija, kad V. Vokietija veiksmingai prisidėtų prie Europos saugumo konferencijos organizavimo ir susitaikytų su esama Europos tikrove. Taip pat lenkai norėjo, kad būtų sustabdyta antikomunistinė Laisvosios Europos radijo stotis ir būtų sumokėti nuostoliai už nacių įvykdytus lenkų deportavimus.

Visa tai rodė, kad reikės daug laiko ir abipusių nuolaidų, kol bus pasiekta susitarimo. Tačiau, nepaisant, abi pusės labai norėjo užmezgti diplomatinius santykius 1972 m. rugsėjo viduryje į Bonną atvyko Lenkijos užsienio reikalų ministras ir buvo susitarta tuojau atnaujinti santykius, o vėliau tartis repariantų ir prekybos reikalais.

Santykiai su čekais

Tokia pažanga V. Vokietija negalėjo pasigirti mėginimuose suartėti su Čekoslovakija. Jei rusai ir lenkai negalėjo ištrinti

iš atminties karo metu išgyvenimų savo pasitarimuose su vokiečiais, tai čekams, be to, vaidenosi Miuncheno 1938 m. sutartis, kuria Hitleris sudraskė Čekoslovakiją. Iškilio ginčas, kaip interpretuoti tą sutartį. Čekai galvojo, kad ši sutartis niekada negalėjo, o vokiečiai, kad nuo pat pradžios ji buvo neteisinga, tačiau, kad tarptautinės sutartys ir teisėtai ratifikavimai neleidžia vokiečiams nuo pat pradžios ją laikyti niekine. Šalia tų legalių plonybių, pastaruju metu iškilio dar viena dėl Vokietijos teisės atstovauti V. Berlynui. Atrodo, kad vieną dieną skirtingos pažiūros bus išlygintos ir abi pusės atnaujins diplomatinius santykius.

Vokiečiams, kaip turintiems giminių Rytų Vokietijoje, Brandto pastangos suartėti su ja atrodė svarbesnės už visa kita. 1969 m. Brandtas pripažino dviejų valstybių buvimą vienoje vokiečių tautoje ir norą sudaryti taikų sambūvį tarp jų. 1971 m. buvo pasirašytas pašto-susitarimas, o 1972 m. susisiekimo sutartis, palengvinanti keliones į V. Berlyną ir R. Vokietiją. Tai buvo pirmos sutartys, pasirašytos tarp dviejų valstybių, sukelusios draugiškesnę nuotaiką, bet nepripažįstančios viena kitos teisėtumo, nes tuo buvo norima palikti atviras duris abiejų vokiečių tautos dalių susijungimui. Tuo tarpu rytų vokiečiai abi valstybes laikė suvereninėmis, turinčiomis pasikeisti ambasadoriais ir būti priimtomis į Jungtines Tautas. Po ilgesnio tarysmos rytų vokiečiai turėjo nusileisti vakarų vokiečių pažiūrai ir 1972 m. gale pasirašė specialią sutartį. Pagal ją kiekvienai valstybei bus atstovaujama kitos sostinėje nuolatino atstovo, įgalioto ministerio titulu. Ją pasirašius, trys dienei vakarų sąjungininkai — JAV, Anglija ir Prancūzija — pareiškė esančios pasirašiusios de facto pripažinti Rytų Vokietiją. Tuo būdu, nors sutartis neįsprendžia susivienijimo klausimo, ji nepadaro amžinų jos padalinimo.

Besirūpindama sutvarkyti savo santykius su kaimynais, V. Vokietija rūpinosi ir pagerinimu

santykių su kom. Kinija. Tai labai nepatiko rusams. Vokietija teisinosi, kad ji esanti permaža valstybė, kad galėtų apstatyti Maskvą. 1972 m. gale Pekine buvo pasirašytas susitarimas atnaujinti diplomatinius santykius, pradėti abipusę prekybą ir šaip arčiau bendrauti. Taip V. Vokietija pasiekė savo pagrindinį tikslų, beveik nieko neprarasdama. Už savo taikingas pastangas kancleris Brandtas gavo Nobelio taikos premiją, o pačių vokiečių dauguma remia jo užsienio politikos siekimus.

PRAEJUSI DIDYBE

Kas neprisimena pasaulinėje Muencheno olimpiadoje ar televizijoje matytą "pasaulio stogą" — modernų "Neuchwanstein", arba trumpai tariant — brangiausią stogą pasaulyje — olimpiados paipinių stogą Muenchene. Jo konstruktorius Guenter Behnisch, architektas iš Stuttgarto, laikė savo kūrinių vienu iš idomiausių, gražiausių ir labiausiai išgarsintų statybos stebuklų pasaulyje. Visi šie pagyrimo epitetai, pasirodo, buvo ir labai sustūris: stogas, kuris kainavo 200 milijonų vokiškų markių, stovi dabar dar ir pats nusidažęs, o jo plieniniai kabeliai apūdiję.

Kadaise visai skaidriai permatomas stogas bemač tamseja. Ši stogo spalvos persimainymo priežastis yra techninio pobūdžio. Kad tą didžiulį olimpiados salę po stogu per kiau-rus metus išlaikytų šiltą ir vėdinamą, reikėjo po stogo akriklus plokštėmis primontuoti izoliacijos sluoksnį — lubas. Specialistai apskaičiavo, kad temperatūra tarp akriklus stogo ir izoliacijos plokščių pasieks iki 60° C, bet jau pirmą saulėtą dieną temperatūra tarpusluoksnys prašoka 90° laipsnių C. Dėl to izoliacijos sluoksnis perkaito, pajuodo, susiraukšlėjo ir sugedo. Ši izoliacija kainavo 8 milijonus DM. Remontas kainavo apie pusantro milijono, bet jis bus daug didesnis, nes jau reikia paremontuoti ir tą plokščių stogą. Dabar norima įmontuoti apsauginį patiesalą, kuris išlaikytų aukštesnę temperatūrą, bet po stogu pasidarys tada tamsu. Surūdiję stogo plieniniai kabeliai ir tepami apsaugos dažais (6 mil. DM). Bet tai ne viskas. Plaukiojimo baseino salėje lyja per stogą, futbolo stadione sėdynės žiūrovams padarytos per ankštos, Olimpinio kaimo butus sunku parduoti, jie yra per brangūs ir visur matomas tik betonas. Iš visur bėdos prie kitos: Olimpiados geležinkelio stotyje (15 milijonų DM) jau nebesutėja nė vienas traukinys.

Kas neprisimena pasaulinėje Muencheno olimpiadoje ar televizijoje matytą "pasaulio stogą" — modernų "Neuchwanstein", arba trumpai tariant — brangiausią stogą pasaulyje — olimpiados paipinių stogą Muenchene. Jo konstruktorius Guenter Behnisch, architektas iš Stuttgarto, laikė savo kūrinių vienu iš idomiausių, gražiausių ir labiausiai išgarsintų statybos stebuklų pasaulyje. Visi šie pagyrimo epitetai, pasirodo, buvo ir labai sustūris: stogas, kuris kainavo 200 milijonų vokiškų markių, stovi dabar dar ir pats nusidažęs, o jo plieniniai kabeliai apūdiję.

Kadaise visai skaidriai permatomas stogas bemač tamseja. Ši stogo spalvos persimainymo priežastis yra techninio pobūdžio. Kad tą didžiulį olimpiados salę po stogu per kiau-rus metus išlaikytų šiltą ir vėdinamą, reikėjo po stogo akriklus plokštėmis primontuoti izoliacijos sluoksnį — lubas. Specialistai apskaičiavo, kad temperatūra tarp akriklus stogo ir izoliacijos plokščių pasieks iki 60° C, bet jau pirmą saulėtą dieną temperatūra tarpusluoksnys prašoka 90° laipsnių C. Dėl to izoliacijos sluoksnis perkaito, pajuodo, susiraukšlėjo ir sugedo. Ši izoliacija kainavo 8 milijonus DM. Remontas kainavo apie pusantro milijono, bet jis bus daug didesnis, nes jau reikia paremontuoti ir tą plokščių stogą. Dabar norima įmontuoti apsauginį patiesalą, kuris išlaikytų aukštesnę temperatūrą, bet po stogu pasidarys tada tamsu. Surūdiję stogo plieniniai kabeliai ir tepami apsaugos dažais (6 mil. DM). Bet tai ne viskas. Plaukiojimo baseino salėje lyja per stogą, futbolo stadione sėdynės žiūrovams padarytos per ankštos, Olimpinio kaimo butus sunku parduoti, jie yra per brangūs ir visur matomas tik betonas. Iš visur bėdos prie kitos: Olimpiados geležinkelio stotyje (15 milijonų DM) jau nebesutėja nė vienas traukinys.

AL T.

SUGRIZIMAS Į BROOKSĄ

ALFONSAS NAKAS

15

Niekaip nebegaliu atsimiti, nes užrašuose nepasizymėjau, kur sutikome boluojančius, dvokiančius liūnus. Galėjo tai būti dar Saskatchewan, bet galėjo jau ir rytinė Albertoj. Tai buvo poša, ar panašaus mineralo laukai. Tuose laukuose buvo įrengimai, nes mineralas jau eksploatuojamas. O anuomet, pirmojoje kelionėje, nieko panašaus nematėme. Modernioji technika, jei ką aptinka žemės kūne, tai nulupa toje vietoje odą, arba išgręžia į jos gelmes ir ima, traukia, plėšia, siurbia. Gerai, kad tie dvokiantys laukai, kaip Salt Lake City apylinkės, neilgai tęsėsi.

Pasakojau savo moterims apie žydinčius kaktusus. Cia jų neapvyliau. Geltonžiedžių kaktusus radome jau prie Medicine Hat, o už šio miesto į vakarus vėl ir vėl radome jų iki Brooks. Jei ne jau vežamos ir džiūstančios lapuodegės (Foxtails), tai manojį būtų bandžiusi gal kurį rauti ir į bagažinę kišti. Du ar tris kartus motina ir dukte prašė sustoti ir tuos kaktusus pakelė akimis glamonėjo. Bet Brooke mes jų daugiausiai matysime ir grįždami pora iš Brooks namo parsiveisime. Tik kantrybės dabar, mergelės. Pravažiavome didelę galybę lapuodegių — foxtails. Jų buvo pilnos transkanadinio pakelės, o kur

plentas išvirtęs į greitkelį, tai pilnas medianas. Dar didesnių ir gražesnių, negu prie 75-to kelio. Ir labai mažyčių, labai apšepusių, menkom šluotelėm.

Pasakojau savo damom, kokią parudavusią turėtume rasti preriją. Bet ji buvo žalia, žalia, kaip biliardų stalo gelumbė. Anais metais man ji atrodė rusvokai, bet mano draugai Brookse man išaiškino, jog tai reta, daugiau drėgnės gausi vasara, jog prerija normaliom vasarom vandens čia labai stokoja, jog, pamatysi, kai kitą kartą atvažiuosi, viskas bus liepoje ar rugpiūtėje rusva. Tai ir sakiau, kad bus taip. Pasirodo, čia pavasario būta išimtinai lietingo. Būta tiek lietaus, kad retą vasarą tiek telyjama. Tai ir radome tokią preriją. Kuo ne žalesnė už Michigano laukus. Radome riebias karves ir linksmai šokinėjančius veršėlius. Radome linksmus rančų savininkus, kurių puslaukiniai galvijai bus paversti į geresnius, brangesnius steikus.

Gazolino stotys prerijose pasitikdavo mus mandagiai. Visada rūpestingai nuvalydavo langus. Jei nori — patikrindavo alyvą. Bet jau kainos, kainos! Pakelėse daugiausia suksis apie 60 centų už galioną (tiesa, viena kvorta didesnį, negu U. S. galionas). Miesteliuose ir miestuose dvim-trim centais pigiau, bet kas gi tyčia nuo transkanadinio suks penkias mylias į šoną, kad pusė dolerio už gazoliną sutauptis? Gerai dar, kad mano Dodge'as paprasto, ne pagerinto — etilio reikalauja. Už tą pagerintą turėjai mokėti apie 63-65 centus galionui. Tik namo grįždami, vieninteliam mieste — Winnipege pylėme gazoliną po 50 centų galionui, nes ten vyko kainų karas. Beveik visos gazolino sto-

Olandijoj šiais metais buvo didžiulis agurkų derlius. Perteklių pardavė kitiems Europos Bendrosios rinkos kraštams.

tys, kaip ir kitos turistus aptarnaujančios įstaigos (moteliai, restoranai), amerikonišką dolerį emė lygiomis su kanadiškuoju. Iš tikrųjų, oficialus kursas liepoje svyravo tarp trijų ketvirčių ir vieno procento kanadičių naudai. Tik viename motelyje Britų Kolumbijoje, labai jau biznieriška rusų kilmės savininkė panoro penkių procentų išlygos, ir aš sumokėjau. Ir viena gazolino stotis, kuri, kaip kartas, už galioną paprasto gazolino skaitė 62 (tiksliai — 61.9) centus, irgi pareikalavo penkių procentų išlygos. Tai buvo jau mums namo begrižtant, Saskatchewan. Aš su patarnautoju susirėmiau žodžiais ir emiau gėdinti už dvigubą plėšikavimą. Kai paaiškinau, kad per dvi savaites sutinku tik antrą vietą, išlygos prašant, tai jis emė kaltinti bosą. Girdi, bosas liepė man taip imti. O man atrodė, kad jis pats yra bosas, nes kitas dvi mašinas aptarnaujį berniukai buvo jauni ir ji, apie keturių dešimčių metų vyrą, su manim besiginčijantį, baillai žvilgčiojo. Ne, jis iš manęs nieko nepesė. Moterims liepia surinkti iš rankinukų visus centus, visas kanadiškas monetas. Pats ištraukiau iš visų kišenių suglamžytas dolerines. Sugaišome laiko, jam ir sau, iki aštuonius dolerius su centais surinkau — bet aš jam sumokėjau kanadiškais. Ir sumokėjus prašiau, kad pasakytų savo bosui, jog jis elgiasi neteisingai... Va, kur principai nuveda. Kiti dėl principų net šaudosi.

Anuomet prerija knibždėte knibždėjo goferiais. Tai tokie lyg miniatiūriniai voverėlių, lyg didelių lauko pelyčių giminės gyvulėliai, kurie turi ilgą, plaukuotą uodegą, pilkai rusvą kailių su juodu ruožu išilgai nugaros, smulkų, pailgą snukutį ir aštrius dantelius. (Bus daugiau)

WISCONSINO LIETUVIŲ PASTANGOS

Kokios buvo gražios kalbos, kai po antrojo pasaulinio karo didesnę banga pabėgėlių pasiekė Jungtinių Amerikos Valstijų krantus.

Wisconsin valstybinė "State fair" vyksta Milwaukee priemiestyje kiekvienais metais rugpiūčio mėnesį, kurį sutraukia apie vieną milijoną lankytojų.

Nepaisant visko, Wisconsin lietuviai juda ir kruta. Daug kas jau buvo skelbta spaudoje, bet dar daug kas liko nepasakojta.

Reikėjo dar išspręsti kitą klausimą, kaip priėti prie mokslus einančių jaunuomenės. Juk ateis laikas, kad jie lankys universitetus, o dar vėliau — užimtis svarbesnius postus.

Vasaros metu lietuviai dalyvavo Fou-Du-Lack festivaly. Pats miestas stovi prie to paties vardo ežero ir yra apgyventas įvairių tautybių žmonių.

Reikėjo dar išspręsti kitą klausimą, kaip priėti prie mokslus einančių jaunuomenės. Juk ateis laikas, kad jie lankys universitetus, o dar vėliau — užimtis svarbesnius postus.

Chicagos žinios

AUTOMOBILISTŲ PATOGUMUI

Trys įstaigos, kurios Chicagoje išduoda automobilių numerius ir vairuotojų leidimus, dabar nuo pirmadienio iki penktadienio per visas penkias dienas bus atviro nuo 8 val. ryto iki 8 v. v.

ARESTAVO NEDORĄ ŠAUKĖJĄ TELEFONU

Viena moteris pasiskundė, — lefonu skambina vyras su nepolicijai, kad per paskutines tris savaites jai vis dažnai tepadoriomis šnekomis ir pasiūlymais. Policija patarė jai susitarti su tuo vyru kur susitikti. Tačiau į susitikimą nuėjo ne ta moteris, o policininkė. Taip ir buvo areštuotas James Johnson, 26 m. gyvenęs 9731 So. Lowe, Chicagoj.

PRAMOGO 800 NETURTINGŲ VAIKŲ

Dienraštis "Sun-Times" artėjančių Kalėdų proga surengs vaishes 800 neturingų vaikų. Taip pat jiems užfundys spektaklį Goodman teatre gruodžio 15 d.

GAISRE ZUVO GAILESTINGOJI SESUO

J. Brown, 52 m. amžiaus gail. sesuo, žuvo viešbučio gaisre Evanstone. Net 150 gyventojų turėjo bėgti iš namo. Gaisras buvo užgesintas per 45 minutes. Nuostolių 5,000 dol.

GREAT NEWS FOR FROSTED HAIR

Now your hair can have lively body, lasting manageability, and your style will stay in super shape from shampoo to shampoo.

HELENE CURTIS IND.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

220 SO. HALSTED STREET TEL. CA 6-722 DEIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS.

VAIKŲ MENO PARODA

Chicagos Meno institute iki sausio 31 d. vyksta vaikų meno paroda. Išstatyta 47 vaikų piešiniai.

MISCELLANEOUS

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaškuojame visų rūšių grindis J. BUBNYS. tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda. 2047 W. 67th Place — WA 5-8063

GĖLĖS BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Vestuvėms, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms 444 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60609 TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 5333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608 Tel. WA 5-2737; 254-3320 V. Valantinas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiestyje naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. Western Ave. Chicago, Ill. 60609 Tel. VI 7-3447

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Kur Žmonės Savi

Marquette Parke 7 kamb. 1 1/2 aukšto namas su garažu. 30 p. lotas. 2 vonios. Gazu šildymas \$19,600.

VALDIS REAL ESTATE

7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

SIMKUS REAL ESTATE

2951 W. 63rd St., 436-7878

MISCELLANEOUS

TELEVIJOS

Spalvotos ir paprastos Radijai. Stereo ir oro vėsinimas. Pardavimas ir taisymas

NYTAUTAS ŽUKAUSKAS

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1488

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau ir alyvinius perdūrus dūlų jud. Įdedu vandens šildytuvus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 WEST 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4889

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų 823 WEST 34th PLACE Tel. FRontier 6-1882

REAL ESTATE SALES

If you have several evenings open we'll prepare you for the state license and residential-sales training.

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

GERIAUSIA ŠVENČIŲ DOVANA TAI KNYGA — AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Velkalis, kuriame pavaizduota tūkstančiai veikėjų ir veidų tekste bei iliustracijose, aprašyti Amerikos lietuvių rūpesčiai savo tėvų kraštui Amerikos ir tarptautinių įvykių fone.

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

REAL ESTATE

DRAUDIMAI — INSURANCE

Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės. Namų pirkimas bei pardavimas. Butų nuomavimas.

BUD'S REALTY

4369 S. Archer Avenue Tel. 254-5551

SIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų valdymas — Income Tax — Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

MACHINIST

We need a man experienced in the repair and servicing of Sheridan and Thomson die cutters.

MAINTENANCE MEN

Sanitation service routes now open in Chicago and surrounding suburbs. Guaranteed salary \$101, plus bonus, plus auto expenses.

REAL ESTATE SALES

If you have several evenings open we'll prepare you for the state license and residential-sales training.

COOK—KITCHEN HELP

Experience necessary, with references. 6 days a week. 1 p.m. — 9 p.m.

BAGEL RESTAURANT

4806 N. Kedzie — Tel. 463-7141

DEMESIO

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

Skelbkitės "Drauge".

HELP WANTED — MOTERYS

CLEANING LADY

Part time. 4:45 p. m. to 9:15 p. m. To clean offices. Must speak English.

FIXLER BROS.

3900 N. Claremont — 583-8800 (Vic. Irving Park & Western)

HELP WANTED — VYRAI

MACHINIST

Steady, permanent work for interested male. Profit sharing, hospitalization, group insurance, many benefits.

SECURITY GUARDS

Immediate full and part time positions are available, qualifications: Over 21. Good work record. Able to be bonded.

SECURITY & INVESTIGATION SERVICES

a division of R.R.S., Inc. TEL. — 526-5051

Inside sales secretary

This is an opportunity to work for the largest independent wholesale distributor in the country. Good starting salary, fringe benefits, 40 hour week and pleasant working conditions.

GENERAL WHOLESALE SUPPLY COMPANY

1505 E. 98th Place Chicago, Illinois

PUNCHPRESS OPERATOR

WOODCLAW INC. 10 WEST LAURA DRIVE, ADDISON, ILLINOIS Tel. — 543-5920

ISIGYKITE DABAR

KALĖDINE DOVANA KULTŪRINGAM BICIJULIUI Juozo KRALIKAUSKO romanas

TAUTVILA

Tai yra knyga apie Žmogų, kuris savo tėvynėje yra laikomas priešu. Aplankas Ados Korsakaitės Sutkuvienės. Kaina 4 dol.

DOVANOS IŠ "DRAUGO"

Dovanų rinkinys "Draugo" administracijoje kas savaitę didėja. Dabar galima gauti dovanų giminėms ir pažįstamiems šv. Kalėdų proga.

LAIDOJIMO APEIGOS

Naujai išleistas A.L.R.K. Kunigų Vienybės Laidojimo apeigų knyga nurodo įvairias šv. Mišias už mirusius. Šį vadovą laidojimams kiekvienas parapijė gali naudoti, nes jį turi visus bažnytiniams užtvirtinimus.

Kaina 50 centų. (25 centai pašto ir mokesčių išlaidoms). Užsakymus siųsti: DRAUGAS 4545 W. 63rd Street Chicago, Ill. 60629

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

Remkite tuos biznierių, kurie skelbiai draugą "Drauge".

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

Table with interest rates: 5.39%, 5.92%, 6.003%, 6.81%, 7.08%, 7.35%, 7 1/4%, 6.727%

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law.

Facebook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

Jau ilgesnis laikas kaip Milwaukee miestas, gyventojams palinksminti, ruošia vasaros šventes — Summerfest, kurios sutraukia arti vieno milijono lankytojų.

LIEUVIAI CALIFORNIJOJE

PASIRODĖ AMERIKIECIAMS

Los Angeles Jaunimo ansamblio šokėjai sėkmingai pasirodė San Francisco lietuvių ir amerikiečių publikai lapkričio 10-11 d., kaip S.F. Lietuvių bendruomenės ir Merritt koleg. svečiai. Tai buvo grupės pirma išvyka į šiaurės Californiją. Nepaisant varginančios 7 valandų kelionės autobusu ir lietingo oro, šokėjai atsirado Berkeley mieste šeštadienį puikios nuotaikos. Vaziavo beveik 40 jaunuolių, daugumas gimnazistai, ansamblio vadovė Ona Razutienė, šokių mokytoja Danguolė Razutytė, pianistė Ona Barauskienė. Dar kartu buvo keletas tėvų: Bužėnai, Skirniai, ir Šepkienė.

Trumpai pailsėję Berkeley, visi vyko autobusu į San Francisco, apžiūrėti garsaus tiltų ir kalnų miesto su vietine palydove Danu te Janutiene. Grupė spėjo pamatyti nors keletą miesto įdomesnių vietų. Pirmiausia sustojo prie Embarcadero (prekybinio uosto) ir apžiūrėjo didingą Villancourt fontaną ir tikrai nuostabią Hyatt House Regency viešbutį, patį naujausią ir moderniausią San Francisco. Žvejų uosto kvartale apžiūrėjo Ghirardelli Square, kadai-se buvusį šokolado fabriką, dabar ten didulis kompleksas jaunių krautuvėlių ir restoranų. Taip pat netoliese apsisukimo vieta San Francisco istorinių tramvajų "cable cars", kuriuos gyventojai taip mėgsta, kad iki šiol miestui nepasiseka juos pašalinti. Trečias ir paskutinis sustojimas prie šimtametės tvirtovės Fort Point, kuri stovi apačioje Golden Gate tilto ramstų, pastatyta tikslu apginti miestą nuo puolimo iš jūros pusės. Iš šios vietos yra platus ir išspūdingas miesto, įlankos ir vandenyne vaizdas.

Šeštadienio vakarą, į S.F. LB rudens balių susirinko daugiau svečių, negu paprastai laukiama — buvo matyti nemažai naujų veidų. Salė buvo pilna, pilnutėlė. Jaunimo ansamblio sužavėjo dalyvių savo dainomis ir šokiais. Po pasirodymo, S.F. LB pirm. Ju Lija Liesytė - Fraser šokėjoms ir jų vadovėms nuoširdžiai padėkojo. Toliau sekė vakariene ir smagūs šokiai, bet didžiausią išpuolį pailko puiki programa. Taip pat buvo reta ir maloni proga negausiam skaičiui vietinio jaunimo susipažinti ir padraugauti su svečiais iš pietų. Sekmadienį ansamblio šoko Merritt College, Oakland. Nors ir smarkiai lijo, susirinko per 400 žiūrovų. Pranešinėjo Danguolė Razutytė, kuri trumpai papasakojo apie lietuvių šokius ir tautinius rūbus. Akordeonu grojo Remius Pažemėnas, daug metų su ansambliu dirbęs. Buvo aiškiai matyti, kaip visiems programa patiko, amerikiečiai su pasigėrėjimu, o lietuviai su pasididžiavimu stebėjo nuolat besimainančias figūras, puiki susižavėję ir jaunimo linksmus veidus. Ypatinai gražų išpuolį padarė vyresnieji šokėjai ir taip pat merginų blezdingėlė ir sadutė. Oželis irgi susilaukė didelio susidomėjimo. Publika po kiekvieno šokio ilgai ir nuoširdžiai plojo. Programai pasibaigus, pranešėjos ir šokėjų pakviesti, daug iš žiūrovų labai noriai stojo į didžiulį ratą ir pasimokino šokti Vėdarą ir Klumpakojį.

Reikia paminėti, kad Merritt kolegijos vadovybė buvo labai patenkinta ansamblio pasisekimu, kaip galima matyti iš padėkos laiško Razutienei.

— Virgis Vilimas, veiklus Washingtono, D.C. lietuvių jaunimo tarpe, buvo atvykęs į S.F. lietuvių rudens balių. Virgis dabar tamauja kariuomenėje prie Tacoma, Wash., ir norėtų susisiekti su Oregon ir Washington lietuviams. Jo adresas: 9th Infantry, 709th Maint. A Co., Engnr. Plt. Fort Lewis, Washington 98433

rys losangeliečių buvo sukviesti p. Zukauskų į jų šeimos šventę. Darbščios šeimininkės — Ona Maceniene, A. Oksienė, Izabelė Simokienė ir kitos paruošė gausu stalą valgių, o bufeto užvaizda dosniai dalino pavilga. Stasys Pal'tus pasakė įvedamąjį žodį ir apibūdino p. Zukauskų veiklą.

Susidarė linksma nuotaika. Jai dar daugiau smagumo suteikė linksma kapela trijų muzikantų: du su akordeonais ir vienas su armonika - kastantinka. Akordeonu grojo ir pats pobūvio šeimininkas Pranas Zukauskas. Šventės iškilmingumą padidino įteikimas p. Zukauskams, kaip Los Angeles radijo valandėlės mecenatams, statulėlės — Radijo klubo emblemos. Klubo valdybos vardu Juozas Mitkus pasakė atitinamą žodį, o klubo pirm. Stasė Pautienienė įteikė statulėlę.

Ta proga buvo panaudota taip pat įteikimui panašios statulėlės ir kitiems radijo valandėlės mecenatams Algimantui ir Birutei Li-seckams.

Zukauskai yra senesni Los Angeles gyventojai. Pranas jau iš neprik. Lietuvos atvyko pirmiau į Kanadą, paskui gyveno Chicagoje, ir po to įsikūrė Pacifiko pakranteje. Darbštumas ir sumanumas padėjo jiems neblogai ekonomiška susitvarkyti. Gražu, kad jie yra geriau pasiturintys. Bet ne tame jų nuopelnas. Turime ir daugiau met ir labai gerai pasiturinčių tautiečių. Nuopelnas Zukauskų yra tame, kad jie ne tik kad turi, bet kad mesigali savo ištekliams dalintis su kitais. Tame ir pasireiškia žmogaus vertė. Poniai Zukauskai atėjo į pagalbą daugeliui savo tautiečių po 2-jo pas. karo atvykti jiems į šį kraštą ir čia įsikurti. Jie buvo pionieris kuriantis Los Angelį šv. Kazimiero parapiją, daug prisidėdamas darbu ir lėšomis. Dabar jie dosniau paremia Los Angeles lietuviškąjį pasireiškimą — ra-dijo valandėlę. Jau kelintą kartą jie apmoka valandėlės transliaciją. Susirinkusieji žodžiu ir daina jiems palinkėjo gražių, sėkmingų metų.

J. K.

— Amerikoj pasitraukusių į pensiją vyrų po to begyvenančių amžiaus vidurkis yra tik pusterčių metų. Daugumą prilegia įvarūs rūpesčiai todėl, kad pasitraukia ir pensiją nebeturėdami užsiėmimo.

Mielam kolegai, Lietuvos Laisvės komiteto pirmininkui ir ilgamečiui Lietuvos diplomatui

A. + A. Vaclovui Sidzikauskui

New Yorke mirus, veionies žmonai BIRUTEI, broliui kolegai PRANUI su žmona ELENA Chicagoje, seserims ir broliui okupuotoje Lietuvoje ir visiems artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia ir drauge liūdi

Lietuvių Tiesininkų Draugijos
Centro Valdyba ir
Chicagos Skyriaus Valdyba

Mielajai motinai

A. + A. JUSTINAI VINTARTIENEI mirus,
duką dr. ALDONĄ LABOKIENĘ, mūsų mokyklos rėmėją, ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučia

Čikagos Aukštesnioji
Lituanistikos Mokykla

A. + A. PAULINAI LENKAUSKIENEI mirus,

dr. EDMUNDUI LENKAUSKUI ir jo šeimai nuoširdžiai užuojautą reiškia

Daiva ir Arvydas Borzdukai

Lietuviai skautai palaiko ryšius su kitų tautybių skautais. Čia matome būrį lietuvių, latvių, estų ir lenkų skautų vadovų, susirinkusių pasitarimui Rock Creek, Ohio. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

VLIKO SEIMO SESIJA TORONTE

(Atkelta iš 1 psl.)

Nors vokiečiai esą padarę tam tikrų nuolaidų, tačiau jie nesą atsisakę nuo laisvo tautų apsisprendimo principo. Pavertę tautų padėris nesanti beviltska. Netvirtus Vakarų — Rytų blokų santykius įrodė ir paskutinis Izraelio — arabų kraštų karas, ypatinai JAV laikysena jo metu.

Toliau pirmininkas pateikė savo kelionių po įvairias Europos sostines išpuodius. Visur jis radė didesnių ar mažesnių mūsų draugų, pritarėjų. Jis ypatinai pasigėrėjo Kanados ministru pirmininku P.E. Trudeau ir kitais dviem to krašto ministrais, kurie X.23 priėmė Kanados pabal-tiečių atstovus ilgesiam pokalbiui, kuriame ministras pirmininkas pareiškė, kad Kanada niekada nesutiksianti pripažinti dabartinių Europos sienų nekintamumo. Kanados vyriausybės laikysena padėjusi mūsų delegacijai Helsinkyje dideliu savo prielankumu.

Vliko pirmininkas akcentavo: "Paskutiniame su Lietuvos atstovu lankymosi metu Valstybės departamente XI. 8 mums buvo užtikrinta, kad JAV-bių politika Baltijoje atžvilgiu nesikeisianti, kad Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos išdavoje teisiniai reikalai nebus pakeis-

PRISTATYMAS NEMOKAMAI

WINDERS MEDICAL ARTS
3213 W. 63rd Street
Tel. WA 5 - 4787

DIABETINIS MAISTAS IR
GAMINIAI

Mes patefonuosim jūsų gydytojai

Mūsų kolonijose

Union Pier, Mich.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Union Pier, Mich., lietuvių namų savininkų draugijos nariai šiais metais daro Naujų Metų sutikimą Fireside restorane, 19003 W. U.S. 12 N. Buffalo (apie mylią į vakarus nuo N. Buffalo). Pradžią 9 val. v. Kaina 10 dolerių asmeniui. Kas nori dalyvauti, prašome pranešti ir įmokėti 10 dol. iki gruodžio 26 dienos. Šiuo reikalu kreiptis pas Bugarevičių ar Klimavičių. Tom pat sąlygom gali dalyvauti ir nariai.

A. K.

ka sudarančių politinių grupių 41 atstovas (24 iš Kanados ir 17 iš JAV), Lietuvos konsulas Toronte, Altos delegacija, JAV ir Kanados kraštų Liet. bendruomenės pirmininkai, 108 registruoti svečiai. Vliko posėdžius nuolat sekėdavo apie 200 torontiečių ir iš kitų vietovių atvykusių svečių, įvairių centrinių ir vietinių organizacijų darbuotojai spaudos atstovai.

(bk)

(Bus daugiau)

A. + A. PULK. ZENONUI BALTUŠAUSKUI mirus,

jo žmoną MARIJĄ, dukrą LIULIĄ, sūnų LEONĄ bei kitus gimines ir pažįstamus užjaučiame ir kartu liūdime.

Aldona ir Saulius Matai

Mielą

ALDONĄ LABOKIENĘ
skausmo valandoje giliai užjaučiame
— kartu liūdėdami.

Irena ir Juozas Raudoniai

A. + A. Petrui Pauliukoniui mirus,
seseriai MAGDALENAI, jos vyrui ADOLFUI ŠERMUKŠNIAMS, broliui JONUI, jo žmonai MARIJAI PAULIUKONIAMS ir jų šeimoms giliai užuojautą reiškiamo.

Emilija ir Antanas Gaškai

Emilija ir Aleksandras Gaškai

A. + A. MARIJA REVAS

DIEVOKAITYTE

Gyveno 837 W. 34 Street, Chicago, Illinois. Mirė gruodžio 2 d., 1973. Gimė Lietuvoje. Vilkauskio apskrityje, Kybartų parapijoje. Amerikoje išgyveno 22 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Seselė M. Eva ir Seselė M. Juline, kazimierietės, sūnus Ignas, marti Helen, 3 anūkės, brolis Mykolas Kanadoje ir brolis Kazimieras Lietuvoje, bei kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Priklausė šv. Kazimiero Seserų rėmėjų ir Maldos Apaštalavimo draugijoms.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips kopl., 3307 S. Lithuania Ave. Laidotuvės įvyks treč., gruodžio 5 d. iš kopl. 8:30 val. ryto bus atlydėta į šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukterys, sūnus, marti, anūkės ir broliai.

Laid. direkt. Ant. M. Phillips. Tel. 927-3401

ARBET FURNITURE

2442 W. 47th St., Chicago, Ill. - FR 6-1100
PILNAS APSTATYMAS BALDAIS

Visų plačiai reklamuojamų firmų BALDAI — APPLIANCES — KILIMAI — STEREO — SPALVOTA TV

Krautuvė atdara: Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9:00 val. ryto iki 6:00 val. vakaro.

AUGUSTAS BELAUSKAS, vedėjas

— Niekas taip nepatraukia saulėje, į kurią kreipiasi visų kaip atlidus gerumas. Jame žiedų taurės. Fr. Foerster glūdi tie patys burtai, kaip ir

PADĖKA A. + A.

VERONIKA ISAKIENĖ

Mūsų mylima mamytė, uošvė, močiutė mirė lapkričio 26 d. 1973 m. Lietuvoje, Utenos mieste.

Su dideliu skausmu išgyvenome jos netekimą. Visiems, kurie mums padėjo išgyventi tą liūdą tikrovę, norime nuoširdžiai padėkoti. Sirdingas aciu už atnašautas šv. Mišias bei užuojautas: kun. P. Jakulevičiui, kun. L. Musteikiui, kun. J. Domeikai, kun. P. Kelpšui, kun. F. Gureckui ir kun. M. Kirkiui.

Nuoširdi padėka šv. Kryžiaus ligoninės seselėms-vienuolėms: seselei Almaritai už užuojautą ir paukotas šv. Mišias; seselei Ambrozai, gailėst. seselėms ir personalui už užuojautą ir paukotas šv. Mišias bei sudarytą galimybę jose dalyvauti. Kun. P. Kelpšui už atnašavimą šv. Mišių šv. Kryžiaus ligoninės koplyčioje ir visoms seselėms, kurios dalyvavo šv. Mišiose ir meldėsi už mūsų brangią mamytę.

Dėkojame mūsų mieliems draugams už paukotas šv. Mišias ir pareikštą užuojautą:

Likanderiams, A. Andriusaitienei, Sniegailiams, H. Bagdonienei Zvyniams, Taruliams, Vidugiriams, K. Rapšienei, A. Dulksnienei, M. Vilutienei,	O. Sliterienei, A. Bakaitienei, J. Silienei, Tautvaisams, Urbonams, Sulaičiams, Skėriams, Janoniams, Steikūnams, Kereliams,	V. Keibai, J. Talalai, A. Sukiui, Krikščiūnams, V. Almanauskieni, Stukams, Misiūnams, Grigaravičiams, Liet. Dukterų draugijai.

Nuliūdę — dukterys: Genovaitė Orlauskienė ir Aldona Eidukonienė su šeima

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

2533 West 71st St. Telef. Grovenhill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero Townhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAKŠTOS VISTA

REpublia 7-6600

REpublia 7-8891

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

APLINK MUS

× Vysk. Vincentas Brizgys šiandien išvyksta į Kolumbiją, kur Kolumbijos lietuviai mini savo atvykimo į tą kraštą 25-rių metų sukaktį. Minėjimas bus prarastas su religiniais ir kultūriniais parengimais. Vysk. V. Brizgys į Chicago grįš gruodžio 23 d. vakare.

× Lietuvių skaučių seserijos Vyriausios skautininkės Chicagoje atsilankymo proga XII. 8 numatyti vakaronė, dienotvarkė pasikeitė, nebeįvyks.

× Balfas iš savo įstaigos Chicagoje šeštadienį į Suvalkų trikampį išsiuntė 40 siuntinių. Šiemet iš Chicago jau išsiunsta arti šimto siuntinių. Daug iniciatyvos čia porodo pirm. M. Rudienė.

× Kun. A. Tamošaitis, SJ, ateinantį penktadienį, gruodžio 7 d., kalbės apie tikėjimo reikalingumą pirmojo penktadienio relig. atnaujinimo valandėlėje. Pradžią 7 val. vak. Sv. Mišios tėvų jėzuitų koplyčioje. Visi kviečiami advento susitelkime dalyvauti.

× Dr. Jorge ir Songila Galante, Oak Brook, Ill., prisuntė 10 dol. auką "Draugui" stiprinti. Labai ačiū.

× Pirksit — nepsirskit, bet Terroje apsilankyti verta. Mūsų kalėdinių prekių rinkiniai išpūdingi, gintaras — puikus, banga-genybės, kur tik galima, senosiomis kainomis. Iki Kalėdų Terra atdara ir sekmdieniais, nuo 12 iki 4 v. v. Prekybos Adresas - Terra, 3235-37 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Tel. 434-4660. (sk.)

× Maloniai kviečiame sutikti Naujuosius Metus Playhouse salėje smagioje nuotakoje (2525 W. 69 St.). Šampanas, užkandžiai ir linksma muzika. Staliukus rezervuoti: Tel. 436-5369 ir 434-8836.

Kviečia Santara-šviesa (pr.)

× "Pelkių Žiburėlio" literatūrinėje valandėlėje, girdomies per Margučio radiją tarp 8-9 val. vak., šį ketvirtadienį, gruodžio 6 d. bus perduodama New Yorko "Laisvės Žiburio" lietuviškos radijo valandėlės literatūrinė programa. Savo poemą apie Vilnių skaitys Jonas Rūtenis.

× Poetė Julija Švabaitė šį šeštadienį Los Angeles, Calif., dalyvauja literatūros vakare.

× "Pirmyn" choro banketas jau čia pat. Jis įvyksta gruodžio 8 d., 7:30 val. vakaro Balio Pakšto salėje (Pakštas Hall) 2801 W. 38th St. Šokiams gros Balio Pakšto orkestras. Bus meninė programa, vakarienė, loterija. Vakaro pelnas skiriamas operetės "Kornevilio Varpai" pastatymui. Stalus užsakyti galima skambinant Aldonai Jankauskienei tel. 778-4293 arba Zinai Pocienei tel. 582-8148. (pr.)

× Pirmą sykį įvairūs lietuviškos muzikos rinkiniai — pramoginės, liaudies dainų, kaimo ir daug kitų randami 8-track stereotape cartridges — \$6.95, & cassettes — \$5.95. Pildom sarašui rašykite Anatole Productions, Inc., 5845 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois 60636. Tel. (312) 778-2100.

× "Draugo" knygų sandėlys buvo pritrūkęs Dr. A. Šešplaukio Lietuvių Kalbos Gramatikos ir Sintaksės (4-tos pataisytos laidos). Dabar pranešame, kad esame gavę tos knygos naują siuntą ir pareikalavimus nedelsiant galime išpildyti (pr.).

× Penkių grafikų parodos Čiurlionio galerijoje atidarymas įvyks penktadienį, gruodžio 7 d. 7:30 val. vak. Parodoj dalyvauja: Dalia Alekšienė, Henrikas Bliskis, Kęstutis Lapšys, Irena Mitkutė, Zita Sodeikienė. Paroda rengia Liet. skaučių seserija.

× Sakų klubo narių metinis susirinkimas įvyks gruodžio 9 d. 2 val. p. p. Petronėlės salėje, 4500 So. Talman Ave. Prašoma visi dalyvauti. Bus valdybos revizijos ir parengimų komisijų rinkimai ir daug kitų reikalų.

× A. a. Julija Pumpūtienė, mirusio Frank Pumpučio žmona, mirė Rockford, Ill., prieglaudoje, kur išbuvo trejus metus. Ji laidojama šiandien iš Šv. Danieliaus bažnyčios, Chicagoje. Anksčiau Pumpučiai ilgai gyveno Brighton Parko Nekalto Prasadėjimo parapijoje. Abu Pumpučiai buvo veikūs parapijos nariai, ypač Dariaus-Girėno Amerikos legiono posto, nes Frank Pumpūtis yra buvęs komandierius ir vienas to posto organizatorių. Pumpučiai šelpdavo vienuolijas ir uoliai dirbo jų vajuose. Jų dukterė Virginia Jason seniai gyvena Rockforde, kur jos vyras yra Cadillac automobilių agentūros valdytojas.

× Mokytojų sąjungos susirinkimas įvyks gruodžio 9 d. 2 val. p. p. Jaunimo centre. Mokytoja A. Rūgūtė skaitys paskaitą "Vilniaus universitetas". Visi mokytojai kviečiami dalyvauti. Atskiri pakvietimai nesiuočiama.

× Fotografijos mėgėjams viena fotografė gali filmus išaiškinti, išryškinti, padaryti nuotraukas iš juodųjų-baltųjų nuotraukų. Reikia tik iš anksto susitarti tel. PR 6-0085.

× Aukų po 5 dolerius prisuntė: K. Skaisgirys, Chicago, Frida Vilkenė, Putnamas, K. Kupetis, Detroitas, Ralph Valatka, Detroitas, Kun. F. Kelpšas, Chicago, K. Kaminskas, Torontas, Adolfas Baliūnas, Chicago, Visiems nuodirdžiai dėkojame.

× V. G. iš Richmond Hill, N. Y. palinkėjo "Draugui" "kantrybės bei ištvermės" ir prisuntė 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Aukų po 2 dolerius prisuntė: St. Abramavičius, Ir. Ruseckienė, J. Jagėla, K. Rasinskas, Ono Juodvalkis, Albinas Krakaitis, T. Eidukienė, K. Petruškevičius; po 3 dol. — J. Miškinis, J. Balėius, A. Skučas, E. Lazauskas, J. Narušis, O. Bižis, E. Chinas, Ignas Sakalas, E. Paulauskienė. Labai ačiū.

× Grandies tautinių šokių grupė, gruodžio 9 d. sekmdienį, 3 val. ruošia koncertą, Marrijos Aukštesnės Mokyklos auditorijoje. Programą atliks iš New York'o atvykstančios Janina Mathews ir Lionė Juodytė-Mathews. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje. 2501 W. 71 street. (pr.)

× Filmo "Dvylika" antrosios dalies premjera (prel. P. Juras ir Juzė Augustaitytė-Vaičiūnienė) bus šį sekmd., gruod. 9 d., 4 val. popiet. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Rengia Lietuvių Foto Archivas. (pr.)

Eli Jiries ir Gražina Bičiūnaitė. Jis studijuoja J. Daužvardienės receptus valgių, kurie bus teikiami gyventojams ir svečiams gruodžio 12 d. Evanstono North Shore Retirement Hotel.

Australijos lietuvių "Dainos" choras Sydneyje. Chorą veda muzikas Bronius Kiveris.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

SUSIPAZINIMAS SU RASYTOJU A. BARONU

Liet. Moterų federacijos Chicago klubas, vadovaujamas K. Leonaitienės, gruodžio 2 d., sekmdienį, surengė susipažinimo vakarą su rašytoju Aloyzu Baronu ir jo raštais. Liet. Tautinių namų salėje susirinkus apie porai šimtų žmonių, programą pradėjo akt. Zita Kevalaitytė - Visockienė, keliais žodžiais nubrėždama vakaro prasmę ir pakviėdama rašytoją Marių Katališkį tarti pagrindinį žodį.

Rašyt. M. Katališkis, nors, kaip jis pats prisipažino, niekada viešai nekalbėjo, bet apie ilgų metų draugą ir kolegą rašytoją A. Baroną jaučias patarė kalbėti.

M. Katališkis savo žodyje vedžiojo klausytojus A. Barono eilais, išryškino rašytojo ryžtingus darbus ir sunkumus, išskeldamas jo keletą gyvenimo brouožių ir nukeldamas visus į rašytojo gimtinę Vabalinką, iš kurio yra kilę tokie rašytojai ir poetai, kaip Balys Sruga, Vincas Stonis, Leonardas Žitkevičius ir kt. Jis priminė, kad ir A. Baronas savo raštuose su meile vaizduoja savo gimtinės aplinką ar savo pažintus žmones, nors jau ir seniai ten negyvena.

Ypač įdomi buvo paties rašytojo Aloyzo Barono kalba. Paspasakojęs apie savo jaunystės vargą, veržimąsi į mokslą, nors sąlygų tam ir nebuvo, apie moko siekimą iki studijų pradžios Vytauto Didžiojo universiteto technikos fakultete ir vėliau Vokietijoje, apie darbus jau gyvenant Amerikoje, jis prisipažino, kad rašyti eilėraščių pradėjo dar būdamas pie-menuku. Jis pareiškė pagarbą tada redagavusiam vaikų laikraščiui "Zvaigždute" St. Tiju-naičiui, kuris jo eilėraščius primė ir skatino rašyti. Taip pat dėkingumą reiškė ir savo kaimynui poetui Leonardui Žitkevičiui, padėjusiam geriau suprasti poeziją ir meilę darbu.

× Filmo "Dvylika" antrosios dalies premjera (prel. P. Juras ir Juzė Augustaitytė-Vaičiūnienė) bus šį sekmd., gruod. 9 d., 4 val. popiet. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Rengia Lietuvių Foto Archivas. (pr.)

Savo kalboje jis papasakojo, kaip ir iš kur ėmė įvairių novelių ar romanų siužetus ir kaip juos kūrė, o taip pat apie kritiką, kurių žodžius priėmė ar nepriėmė, nes kūrėjas turi savo vaizdavimo būdus ir savas priemones vaizdams reikšti. Tačiau rašyt. A. Baronas prisipažino rašęs ne dėl to, kad jį kas nors verčia, bet kad reikia rašyti — tai jo pašaukimas. Tik vieną romaną — "Vėjas lekia žodžiais nubrėždama vakaro prasmę ir pakviėdama rašytoją Marių Katališkį tarti pagrindinį žodį.

Prie vaišių stalo susėdė svečiai turėjo progos stebėti pačių mokslėivių atliekamą programą. Vandos Frankienės vaidinimą "Dievai nespriešino", iscenizuotą Eleonoros Radvilienės, suvaidino jaunesnieji moksleiviai ateitininkai. Vaidino skaitytojos Jūratė Arštikytė ir Virginija Elvikytė, kiti vaidintojai: Gintaras Baronas Vytautas Lamiškas, V. Radvilas, Edvardas Sulaitis. Vaidilūnos vaidino: Vida Kuprytė, Rita Valaitytė, Sig. Baltrušaitytė, Irena Skopaitė. Jaunosios ateitinkės, paruoštos Loretos Radvilaitės ir Žibutės Paulėnaitės padėklamavo Aš merygtė ir pašoko Audė-jelės šoki.

Po to mergaičių ateitininkų ok-tetas vadovaujamas Ald. Prapuolenytės padainavo keletą dainų. Visi programos dalyviai buvo labai šiltai sutikti.

Po programos kuopos globėjas P. Kisielius, primindamas vakarykštę kun. K. Trimaką paskaitą, išskėlė jaunimo uždavinius, dėkojo visiems, kurie padeda mūsų jaunimui auklėti katalikiškoje ir lietuviškoje dvasioje dėkojo visiems svečiams, globėjams ir talkininkams. Gražūs susikaupimas baigtas Ateitininkų himnu.

TRADICINE JAUNIMO CENTRO VAKARIENE
Jaunimo centre sekmdienį susirinko gausiai svečių į tradicinę vakarienę. Provinciolas ir Jaunimo centro direktorius kun. G. Kijauskas pasidžiaugė, kad visas Jaunimo centro kultūrinis gyvenimas tėra imanomas tik visų bendromis pastangomis. Šiandien mes negalime pasitenkinti vien savo asmeniškais reikalais, šalia kurių dar yra ir visuomeniški. Nepavarkime, vieni kitus skatinkime, viltinčiai žiūrėdami į ateitį. Darbuodamiesi drauge, siekiame aukštų idealų ir galime pasidžiaugti laimėjimais.

Svečiai galėjo pasigėrėti turtinga menine programa. Jau dviejuose kontinentuose žinoma baletė šokėja Birutė Barodicaitė su ypatingu lengvumu pašoko Chopeno mazurką "Les Sylphides, Auroros variacijas iš Čaikovskio "Miegančioji gražuolė", šoki lietuviškais motyvais ir Don Kichoto variaciją iš Minkaus baletu.

Publika gausiausiai plojimais reikė stipri pasigėrėjimą gabios balerinos šokių. Ypač žavėjosi lietuvišku šokių. Programa praturtinta dailioju žodžiu. Aktorius L. Barauskas padėklamavo V. Krėvės "Dainą apie arą", fortepijonu palydint komp. D. Lapinskui kuris ir šviesos efektus sudarė, o juos išpildė R. Martytė. Zemačiai džiaugėsi išgirdę Pasveikinimą Zemačiams ir iš Butkų Juzės "Zemačių stiprybę".

Visas vakaras įgavo literatūrinį atspalvį dar L. Barauskui

pasakė kun. A. Juška, jį taikydamas jaunimui, paliesdamas šiuolaikines problemas ir tikėjimą. Po pamaldų parapijos salėje susirinkusius svečius pasveikino kuopos pirm. P. Kisielius, jr., pakviėdamas maldą sukaltėti kun. A. Jušką ir programai vadovauti Elenutę Pabedinskaitę.

Prie vaišių stalo susėdė svečiai turėjo progos stebėti pačių mokslėivių atliekamą programą. Vandos Frankienės vaidinimą "Dievai nespriešino", iscenizuotą Eleonoros Radvilienės, suvaidino jaunesnieji moksleiviai ateitininkai. Vaidino skaitytojos Jūratė Arštikytė ir Virginija Elvikytė, kiti vaidintojai: Gintaras Baronas Vytautas Lamiškas, V. Radvilas, Edvardas Sulaitis. Vaidilūnos vaidino: Vida Kuprytė, Rita Valaitytė, Sig. Baltrušaitytė, Irena Skopaitė. Jaunosios ateitinkės, paruoštos Loretos Radvilaitės ir Žibutės Paulėnaitės padėklamavo Aš merygtė ir pašoko Audė-jelės šoki.

Po to mergaičių ateitininkų ok-tetas vadovaujamas Ald. Prapuolenytės padainavo keletą dainų. Visi programos dalyviai buvo labai šiltai sutikti.

Po programos kuopos globėjas P. Kisielius, primindamas vakarykštę kun. K. Trimaką paskaitą, išskėlė jaunimo uždavinius, dėkojo visiems, kurie padeda mūsų jaunimui auklėti katalikiškoje ir lietuviškoje dvasioje dėkojo visiems svečiams, globėjams ir talkininkams. Gražūs susikaupimas baigtas Ateitininkų himnu.

TRADICINE JAUNIMO CENTRO VAKARIENE
Jaunimo centre sekmdienį susirinko gausiai svečių į tradicinę vakarienę. Provinciolas ir Jaunimo centro direktorius kun. G. Kijauskas pasidžiaugė, kad visas Jaunimo centro kultūrinis gyvenimas tėra imanomas tik visų bendromis pastangomis. Šiandien mes negalime pasitenkinti vien savo asmeniškais reikalais, šalia kurių dar yra ir visuomeniški. Nepavarkime, vieni kitus skatinkime, viltinčiai žiūrėdami į ateitį. Darbuodamiesi drauge, siekiame aukštų idealų ir galime pasidžiaugti laimėjimais.

Svečiai galėjo pasigėrėti turtinga menine programa. Jau dviejuose kontinentuose žinoma baletė šokėja Birutė Barodicaitė su ypatingu lengvumu pašoko Chopeno mazurką "Les Sylphides, Auroros variacijas iš Čaikovskio "Miegančioji gražuolė", šoki lietuviškais motyvais ir Don Kichoto variaciją iš Minkaus baletu.

Publika gausiausiai plojimais reikė stipri pasigėrėjimą gabios balerinos šokių. Ypač žavėjosi lietuvišku šokių. Programa praturtinta dailioju žodžiu. Aktorius L. Barauskas padėklamavo V. Krėvės "Dainą apie arą", fortepijonu palydint komp. D. Lapinskui kuris ir šviesos efektus sudarė, o juos išpildė R. Martytė. Zemačiai džiaugėsi išgirdę Pasveikinimą Zemačiams ir iš Butkų Juzės "Zemačių stiprybę".

Visas vakaras įgavo literatūrinį atspalvį dar L. Barauskui

pertelkus Kymantaitės - Čiurlionienės "Apie berną, kuris mer-gos ieškojo ir ją surado".

Zemaitiškoji kalba daugeliui buvo intriguojanti programos dalis ir publika stebėjosi aktoriaus Barausko atmintimi — tokius ilgus dailiosios prozos dalykus, nežvilgterėjus į knygą, išsakyti. Akt. L. Barauskas susilaukė garsių "Eravo" šauksimų. Buvo ir pasipuošęs žemaitiškais tautiniais drabužiais su klumpėmis.

Humoristiniai žemaitiški dalykai sukėlė skanus juoką.

Baletas ir dailūs žodis sudarė kultūrinį praturtinimą, o prie papuoštų stalų skaniai O. Norvilienės paruošta vakarienė buvo puota.

Kun. G. Kijauskas padėjojo balerina Barodicaitė, kuri neseniai šoko Austrijoje ir Prancūzijoje, o dabar šoka Chicagoje. Dėkojo ir aktoriui L. Barauskui, džiuginusiam mielu žodžiu, ir D. Lapinskui, sukūrusiam specialiai muziką "Arui". Padėkojo taip pat stalų puošėjai O. Gradinskieni, kuri ir eglutę sudariusi, mergaitėms ir ponioms, talkinusioms svečius priimant ir vaišinant. Maldą sukalbėjo vysk. V. Brizgys.

Ši tradicinė vakarienė praėjo su geru pasisekimu.

J. Daugailis

LIETUVIŲ DIENA EVANSTONE

Su Lietuvos generalinės konsulės J. Daužvardienės pagalba ruošiamą lietuvių etninę šoprogramą Evanstono North Shore Retirement viešbučio gyventojams trečiadienį, gruodžio 12 d. Socialinių programų vedėja šio amerikiečių plano viešbučio Ruth Zwick pakvietė Mariją Krauchunienę pademonstruoti ir apibūdinti lietuviškus tautinio motyvo dirbinius, ypač Kalėdų eglutės šiaudinius papuošalus (šiaudinukus), elegantiškame Florentine Room, kuriame vyksta ir daug kitų įdomių paskaitų, filmų, diskusijų būrelių gyventojų interesui.

Vakarienė, kurią gamina Eli Jiries ir šeimininkės pagal J. Daužvardienės virimo knygos receptus, vyks formaliajame valgomajame, kur kasdien gyventojams teikiama pusryčiai, pietūs ir vakarienė, kaip dalis amerikietiško plano.

Po vakarienos didžiojoje Grand Ballroom salėje, išpuoštoje kristaliniais sietynais, Lietuvos Vyčių tautinių šokių gru-

pė, vadovaujama Prano Zapolio, pristatys dvejus paveikslų vaidinimą — Kūčių vakaras ir Kalėdų diena, kada prasideda linksmi šokiai ir žaidimai.

Dėl platesnės informacijos apie įvykstančią Lietuvos dieną galima skambinti Ruth Zwick, tel. 864-6400.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Sofija Petravičienė** (Matkevičiūtė) su dukra Dalia sugrįžo į žiemos namus, 7744 Wawthorne Ave., Miami Beach, Florida. Vasaros metu daug dirbo keramikoje. Rugsėjo mėn. dalyvavo dviejose keramikos parodose Bay City ir Lansing, Michigan.

— **Phoenixe, Ariz.**, lietuviškos kūčios šiais metais bus kun. A. Valuškos svetainėje 1802 N. 21st Place. Visi lietuviai maloniai yra kviečiami jose dalyvauti.

— **Lietuvių bendruomenės** apyl. Phoenixe Kaz. Morkūno namuose sukvietė pasitarimą Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo reikalui. Minėjimas numatytas vasario 17 d. ukrainiečių salėje, 730 W. Elm. Meninę programą praves komp. Ona Metrikenė.

— **V. C. Ruseckai** iš Detroito persikelia gyventi į Sun. City, Ariz. Čia jau įsigijo modernius namus.

— **Petronėlė Kachinas** iš Huntington Station, N. Y., atvažiuo pas savo senus pažįstamus J. M. Medeshos į Apache Junction, Ariz., ir čia praleis žiemą. Apache Junction yra Superstition kalnų papėdėje; aplink beveik dar nepaliesta civilizacijos, tyrų augalai, seguro kaktusai, Palo Verde medeliai.

— **Phoenix Ariz.**, lietuvių Padėkos dieną kalakutą valgė kartu savo kapelionio svetainėje. Susirinko nemažas būrys lietuvių, buvo svečių net iš Los Angeles. Kavutės metu buvo išreikšta padėka muzikai Onai Metrikienei, kuri jau 2 metai su dideliu pasišventimu be užmo-kėsčio vadovauja Lietuvos Choru Phoenixe. Ta proga jai buvo sugiedota "Ilgiausių Metų" ir įteikta kortelė su 100 dol. priedu. Pietų vyriausioji šeimininkė buvo Teofilė Šaulienė, jai talkininkavo M. Melinauskienė, S. Liubartienė, J. Maldeikienė, B. Strikauskienė ir kitos.

pė, vadovaujama Prano Zapolio, pristatys dvejus paveikslų vaidinimą — Kūčių vakaras ir Kalėdų diena, kada prasideda linksmi šokiai ir žaidimai. Dėl platesnės informacijos apie įvykstančią Lietuvos dieną galima skambinti Ruth Zwick, tel. 864-6400.

Svečiai Margučio bankete, lapkričio 17 d. Jaunimo centre. Prie pirmo stalo motomi: J. Evans, Kriaučėliūnai, Paštukas, Jasaitienė, Gradinskai ir dr. Shimkus. Nuotr. P. Maletos

5% to 5 3/4%
INTEREST
ON SAVINGS
CERTIFICATES
Member Federal Reserve System
Member Federal Deposit Insurance Corp.
Marquette National Bank
63rd and Western Avenue
GRovehill 6-5100
Free parking Open Thursday night. Open Saturday 'til 2 p.m.